

ایران تووشه

- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- دانلود ۶۰۰۰ به ۶۰۰۰
- دانلود آزمون ۶۰۰۰ و قلم چی و نجت
- دانلود خیام و مقاله آنلاین
- تبلور و مثاواره

IranTooshe.Ir

@irantoooshe

IranTooshe

بنیاد علمی آموزشی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۱ اردیبهشت ۱۳۹۲
ایران نوشن

توضیحاتی برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

« تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است برگزاری کنفرانس و آموزش »

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان	عمومی
فارسی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، محسن فدایی، فرهاد فروزان کیا، کاظم کاظمی، مرتضی منشاری، سیدمحمد هاشمی	
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجنی، امیر رضایی رنجبر، کاظم غلامی، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، سیده محیا مؤمنی	
دین و زندگی	محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصوری، فیروز نژادنجم، سیداحسان هندی	
زبان انگلیسی	رحمت‌الله استیری، سپهر برومدنپور، حسن روحی، محمد طاهری، سعید کاویانی، عقیل محمدی‌روشن، محدثه مرآتی	

نام درس	نام طراحان	اختصاصی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمد حمیدی، کورش داودی، امیر زراندوز، جواد زنگنه قاسم‌آبادی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان	
ریاضی و آمار - سوال‌های «آشنا»	منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای ریاضی جامع کنکور انسانی - پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	
اقتصاد	نسرين جعفری، فاطمه حیانی، سارا شریفی، مهدی ضیائی	
اقتصاد - سوال‌های «آشنا»	منتخب از سوال‌های کتاب آبی پیمانه‌ای اقتصاد کنکور انسانی	
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الباسی پور، پوریا حسین‌پور، مجتبی فرهادی، حسینعلی موسی‌زاده، رضا نوروزی‌بیگی	
عربی زبان قرآن	ابراهیم احمدی، ولی برجنی، محمدرضا سوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، سید محمدعلی مرتضوی، مهدی نیکزاد	
تاریخ	علی محمد کرمی، سیدعلیرضا علوبیان، جواد میربلوکی، میلاد هوشیار	
جغرافیا	زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، آزاده میرزاپی	
جامعه‌شناسی	آذینا بیدقی، علیرضا حیدری، فاطمه صفری	
منطق و فلسفه	نیما جواهری، حسن صدری، الهه فاضلی	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
فارسی	کاظم کاظمی	سیدعلیرضا احمدی	محمد حمیدی، کورش داودی	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	نوید امساکی	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور	مهدی یعقوبیان
دین و زندگی	سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	سکینه گلشنی	زهرا قموشی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	مصطفی شاعری	-
زبان انگلیسی	محمد مرأتی	محمد مرأتی	سعید آقچلو، رحمت‌الله استیری	سپیده جلالی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چیتی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند، سحر محمدی	الله شهبازی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرا قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	پوریا حسین‌پور، یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علوبیان	فریبا رئوفی
عربی زبان قرآن	میلاد هوشیار	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مهدی یعقوبیان
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار	ستایش محمدی
جغرافیا	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار	زهرا دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری، محمداراهیم مازنی	فاطمه صفری
منطق و فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی نژاد، امیرکیا باقری	زهرا قموشی

گروه فنی و تویلید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، مصصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهرا قموشی (اختصاصی)، فریبا رئوفی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر جاب	سوران نعیمی

(سیدعلیرضا احمدی)

۷- گزینه «۲»

- (الف) ایهام تناسب: «به» در معنای «بیتر» استفاده شده است و معنای انحرافی آن (میوه به) با واژگان گل، درخت و ثمر تناسب دارد.
- (ب) مصراع دوم از لحاظ معنایی به مصراع اول وابسته است و هیچ کدام از مصراعها مصدقی برای دیگری نیست که بتوانیم اسلوب معادله در این بیان بیاییم.
- (ج) تناقض: شاعر به جان مرگ (مفہومی که جاندار نیست) قسم می خورد.
- (د) تشخیص و استعاره: خبر از پیروی مبتدا گردن بکشد.
- (ه) معنای بیت: گردن من از طول نیزه‌ها بلندتر است. دلیل شاعرانه‌ای ذکر نشده است که حسن تعلیل داشته باشیم.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

۸- گزینه «۴»

- مجاز: دیده خلق ← نظر یا نگاه خلق / کنایه: مردم دیده شدن ← عزیز و گرامی شدن / ایهام تناسب: مردم ← مردمک (معنای قابل قبول)
- ۲- افراد (با خلق تناسب دارد). / تشییه: [تو] به مردم (مردمک)، یعنی مانند مردمک، ارزشمند می شوی.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه «۱»: تشییه: ماه چو مشتری / ایهام تناسب: مشتری
- گزینه «۲»: تشییهات: مهر رخ و سرو قد / ایهام تناسب: مهر (اول)
- گزینه «۳»: تشییه: زال جهان / مجاز: کف (دست) / کنایه: بلند آشیان بودن

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(سیدمحمد هاشمی - مشهور)

۹- گزینه «۲»

- (ه) ایهام تناسب: پیوسته: ۱- همیشه ۲- بهم رسیده، در تناسب با ابرو، بیادر ابرو بدهم پیوسته می باشد. / ب) حسن امیزی: «تلخ زویی و جواب خشک» / ۵- تلمیح: اشاره به آیه: «آنَا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجَبَلِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلُنَّهَا وَأَشْفَقْنَاهُنَّهَا وَخَلَقْنَا الْإِنْسَانَ إِنَّهُ كَانَ طَلُومًا جَهْلَوْا» / ج) پارادوکس: غایب همیشه حاضر / الف) تشییه: زیباتر دانستن عشقوق از سرو (تشییه تفضیلی).

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(محسن امغفری)

۱۰- گزینه «۱»

- در مصراع دوم «کمتر»، در مصراع سوم «چه طرفه شاخنباش» و در مصراع چهارم «دل بدیتر» مسند هستند. فعل مصراع اول در معنای «وجود دارد» به کار رفته است و استنادی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه «۲»: مضاف‌الیه‌ها: باغ من – حاجت سرو – حاجت صنوبر – شمشاد من
- گزینه «۳»: ترکیب‌های وصفی: چه حاجت، شمشاد خانه‌پرور – چه طرفه شاخنباش در مصراع چهارم ترکیب وصفی به کار نرفته است. (دل بدیتر مسند است).
- گزینه «۴»: ضمیر متصل در مصراع چهارم «مضاف‌الیه است» (که میوه‌اش ...)

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

(کاظم کاظمی)

۱۱- گزینه «۲»

- افعال «هست» و «نیست» به ترتیب در معنای «وجود دارد» و «وجود ندارد» فعل استنادی محسوب نمی شوند و در مصراع اول شیوه بلاغی وجود دارد؛ بازگردانی جمله: چشم دشمن من بر حدیث من بگریست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه «۱»: «ی» در «بی خبری» معادل فعل استنادی «هستی» و جمله پایانی به شیوه «بلاغی» است. (دانای دردم ← دردم نمی دانی)
- گزینه «۳»: فقد فعل استنادی و شیوه بلاغی است. (شدم: رفتم)
- گزینه «۴»: دارای فعل استنادی (یاشد) در مصراع دوم و شیوه بلاغی است.

(فارسی ۳، ستور، ترکیبی)

فارسی (۳) و (۱)**۱- گزینه «۳»**

وازگان هم معنی عبارت‌اند از:

گزینه «۱»: چالاک / گزینه «۲»: مشتاق / گزینه «۴»: گرم رو

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۲»

گروه واژگان زیر در تست نادرست معنا شده‌اند:

مولع: بسیار مشتاق (صفت است. در تست به صورت اسم، معنا شده است.)

هزیر: پسندیده و چالاک (توجه کنید که هزیر به معنای شیر است.)

غایی: نهایی (غاایت به معنای نهایت و فرجام است.)

غنا: بی نیازی (توجه کنید که غنا به معنای سرود و نغمه و دستگاهی در موسیقی است.)

نکته مهم درسی:

«ویله: ناله، آواز» را با «یله» به معنای رها و آزاد [صفت] اشتیاه نگیرید.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه «۱»

حراس: هراس

وازه‌های «فراغ» به معنای «آسودگی خاطر» و «مستولی» به معنای «غالب و چیره».

درست نوشته شده‌اند.

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۴- گزینه «۴»

گزینه «۴»: در این گزینه کلمه «عمارت» صحیح است: توجه به واژگان «خراب» و

«جند» که با عمارت [خراب] ارتباط دارند، راهگشا خواهد بود.

بورسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه «نقض» صحیح است: اگر [حتی] صد سال اشک از دیده

بیاری، یک بار هم پیمان شکنی ارزوگار یا یار پاک نخواهد شد. توجه به مصراع اول

راهگشا خواهد بود. نفر به معنای دل‌بدیر، سنتیتی با تصویر مصراع نخست ندارد.

گزینه «۲»: در این گزینه کلمه «لوانی» صحیح است: واژگان هدایت با دلیل در مصراع نخست و وقت با اوان در مصراع دوم پیوستگی معنایی دارند. توجه فرمایید که نشانه مفعول «مَر» پیش از مفعول می آمده و یک ویژگی سبکی است که بعدها از میان رفت.

گزینه «۳»: در این گزینه کلمه «فراغ» صحیح است: بیدل در این بیت به تمجید از «کنج فراغ» ارزشمند خود می پردازد.

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۵- گزینه «۱»

سراینده بیت، سعدی، به سرودن شعر حماسی، مشهور نیست.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، صفحه ۵۵)

۶- گزینه «۱»

ایهات تناسب: طالع: ۱- نمایان و آشکار (معنای موردنظر)، ۲- بخت و اقبال (معنای

موردنظر نیست، اما با کوکب تناسب دارد). / مهر: محبت (معنای مورد نظر است) ۲-

خورشید (معنای موردنظر نیست، اما با کوکب و طالع و تاب تناسب دارد).

استعاره: تاب (گرمی و حرارت) استعاره از عشق

تشییه: کوکب حسن (اضافه تشییه‌ی)

مجاز: سینه مجاز از دل و وجود

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

(مسنون فارسی - شیراز)

۱۶- گزینه «۲»

مفهوم مشترکی که از ایات «۱، ۳ و ۴» و بیت «دل چه بندی در این سرای مجاز؟ همت پست کی رسد به فراز؟» در صفحه ۱۲۷ فارسی ۳ دریافت می‌شود این است که به «وادی طلب» اشاره دارند، (سالک در وادی طلب) «مال دنیا و جاه و آرزوها را ترک می‌گوید) ولی مفهوم بیت گزینه «۲»، «به سختی‌ها و خطرات راه عشق» اشاره دارد. در ضمن بیت گزینه «۲» با بیت سؤال ۲ قلمرو فکری «شیرمردی باید این ره را شکرف/ زانکه ره دور است و دریا ژرف ژرف» قربات مفهومی دارد.

توجه: «قطع» اولی در بیت گزینه «۴» به معنای «طی کردن مسافت» و «قطع» دومی به معنای «بریدن و جدا کردن» است که همین امر «جناس تام» ایجاد نموده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲۷)

(فرهاد غروزان کیا - مشهور)

۱۲- گزینه «۳»

سفیدی از هر سر موی من، راه مرگ را می‌سازد.
در بیت دوم «نیست» کارکرد استنادی ندارد و نیازمند مستند نیست.
از عمر، هیچ، جز طول امل (= آرزو) برای من، در کف نمانده است.
(فارسی ۳، سنتور، ترکیبی)

(سید محمد هاشمی - مشهور)

۱۷- گزینه «۳»

در این بیت، تأکید شده است که دل را از آلودگی‌ها دور نگه داریم تا زنگارهای گناه آن را آلود نسازد، اما در صورت سؤال، مفهوم کلی ریاضی آن است که: انسان، جانشین خداوند بر روی زمین است و می‌تواند تمامی اسرار آفرینش را در وجود خود بیابد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲۷)

(کاظم کاظمی)

۱۸- گزینه «۳»

مفهوم عبارت صورت سؤال، «کارساز بودن» یا «نتیجه گرفتن» از صبر و تحمل است و این مفهوم در ایات «الف، ج، د» دریافت می‌شود.

مفاهیم ایات موردنظر:

ب) صبر بر بعضی دردها ممکن نیست.
ه) روزگار بیشتر با اهل صبر سر سریز دارد.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۵۵)

(مرتضی منشاری - اردبیل)

۱۹- گزینه «۴»

مفهوم بیت «الف» تنها عاشق حقیقی، محروم اسرار عشق است. (محروم بودن عاشق حقیقی)
مفهوم بیت «ج»: ارزشمندی و کمال به واسطه سوختن دل (ارزشمند شدن به واسطه تحمل رنج و سختی)

(فارسی ۱، مفهوم، ترکیبی)

(مسنون فارسی - شیراز)

۲۰- گزینه «۴»

بیت صورت سؤال در ستایش «وطن» است، ولی ایات گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» در ستایش «غربت» است، در نتیجه با هم تقابل معنایی دارند.
در ضمن: بیت گزینه «۴» تأکید بر «دادشتن همشین و همدم» است. همنشین داشتن در غربت بهتر از تنها در وطن است. (در این بیت شاعر «غربت» را بر وطن ترجیح نداده است).

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۸۰)

(سید علیرضا احمدی)

۱۳- گزینه «۳»

در ایات «الف» و «د» حرف ربط وابسته‌ساز به قرینه معنی حذف شده است، ولی بنابر معنای بیت، وابستگی جملات مشخص شده به سایر جملات قابل درک است.
بیت «الف»: درینا [اکه] نیست چشم اعتباری (جمله پیرو).
بیت «د»: [اگر] عاقیت می‌خواهد (جمله پیرو)، نظر در منظر خوبان مکن.

تفسیه سایر ایات:

ب) در صورتی که بیانگر انتهای محدوده زمانی یا مکانی باشد، حرف اضافه است؛ نه حرف ربط وابسته‌ساز.

ج) «که» در صورتی که معنای «چه کسی» بدهد، قید پرسش است؛ نه حرف ربط وابسته‌ساز.

ه) «چو» در صورتی که معنای «مانند» داشته باشد، حرف اضافه است؛ نه حرف ربط وابسته‌ساز.

بنابراین جملات مذکور در بیت «ب»، «ج» و «ه» وابستگی دستوری به جمله دیگری ندارند و نمی‌توان آن‌ها را جمله پیرو قلمداد کرد.

(فارسی ۱، سنتور، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

(گزینه های دیگر:

۱۴- گزینه «۴»

در پایان هر دو مصraig بیت، اوّلی فعل «است» به قرینه لفظی حذف شده است و در پایان بیت دوم فعل «دارد» به قرینه لفظی حذف شده است و واژه «غنچه» نقش دستوری «نهاد» دارد، در نتیجه این گزینه کاملاً درست است.

در ضمن «حرف ندا» هم باعث شده که فعل به قرینه معنی حذف شود.

تفسیه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شرمزد «نقش» مستند دارد نه قید.

گزینه «۲»: «او» در بیت اولی «حروف عطف» است، ولی در بیت دومی «حروف ربط».

گزینه «۳»: «کجا» قید است، ولی واژه‌های «حیران و خجل» به ترتیب «مستند» و «معطوف» به مستند هستند.

(فارسی ۱، سنتور، ترکیبی)

(مهمن اصغری)

(ال) ب) نیازی از دنیا و عقبی: استغنا (وادی چهارم): هشت جنت نیز این جا مردهای

است / هفت دوزخ همچو یخ افسردهای است

(ب) خاموشی عارفانه: فقر و فنا (وادی هفتم):

بعد از این وادی فقر است و فنا / کی بود این جا سخن گفتن روا

(ج) برخورداری عارف از آگاهی و بصیرت: معرفت (وادی سوم):

هر یکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش

(د) ترک تعلقات مادی: طلب (وادی اول):

مال این جا باید انداختن / ملک این جا باید در باختن

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۷)

(ولی برجهی - ابهر)

۲۶- گزینه «۳»

در گزینه «۱»، «أَكْبَرُ الْمَقَابِرِ» ترکیب اضافی است نه وصفی، پس باید به صورت (بزرگترین قبرستان‌ها) ترجمه شود. در گزینه «۲»، «فُرْشَةُ الْأَسْنَانِ» به معنای (مسواک) است نه خمیر دندان؛ همچنین «مَلَابِسِي» به معنای (لباس‌هایم) می‌باشد. در گزینه «۴» «تَجَأْيِي» ماضی از باب «نَفَّعَ» است و مضارع نیست بنابراین ترجمه درست آن (جلوه‌گر شده است) می‌باشد.

(ترجمه)

(کلام غلامی)

۲۷- گزینه «۲»

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در گناهان، دوستانت را همراهی نکن بلکه آنان را از ارتکاب آن‌ها منع کن.

گزینه «۳»: بارش برف در شهر ما به خاطر بالا رفتن دمای هوا چه کم است!

گزینه «۴»: گیاهان دارویی در درمان بسیاری از بیماری‌ها نقش مهمی ایفا می‌کنند.

(ترجمه)

(نوید امساکی)

۲۸- گزینه «۳»

«سکوت زبان»، سکوت اللسان (رد گزینه «۴» / «سبب می‌شود»، یُسْتَبِبْ (رد سایر گزینه‌ها) / «سلامتی انسان»، سلامة (صحّة) الإنسان (رد گزینه «۲»

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

اسم از اقسام سه گانه کلمه است و به هر کلمه‌ای گفته می‌شود که معنی دارد بدون اینکه زمان مشخصی داشته باشد؛ در هر نامگذاری یک مسمّاً (نامیده شده) وجود دارد. مسمّاً همان چیزی است که اسم بر آن دلالت می‌کند و به دو حالت است: ممکن است در همان معنا و وزیری‌هایی باشد که اسم بر آنها قرار دارد، مانند نام‌های قرارداده شده توسط خداوند عزّ و جلّ و اولیاًش و ممکن است هیچ ارتباط مشخصی بین مسمّاً و اسم نبینیم مانند نام‌هایی که ما معمولاً بر افاده می‌کناریم. «صادق» اولیاً خدا در اسم و مسمّاً بهطور کامل صادق (راستگو) است اما «صادق» ما ممکن است دروغگو باشد.

نامگذاری فرزندان امری مهم است و از پیامبر خدا (ص) آنچه که بر خوب نامگذاری کردن فرزندان توسط والدین دلالت می‌کند، روایت شده است، و این چیزی است که در زمان ما گاهی اوقات بدان توجه نمی‌شود!

(امیر رضایی رئیس)

۲۹- گزینه «۲»

در گزینه «۲» آمده است: «بعضی از مردم اسم‌هایی دارند که معادل توصیفات و کارهای آنان است!» که مطابق متن صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اسم به هر کلمه‌ای گفته می‌شود که معنی مشخصی ندارد! (نادرست)

گزینه «۳»: همه مردم به خوب نامگذاری کردن پسران و دخترانشان توجه می‌کنند! (نادرست)

گزینه «۴»: ارتباط مشخصی بین اسم و مسمّاً وجود دارد، پس ما باید آن را درک

کنیم! (نادرست)

عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)

۲۱- گزینه «۳»

(سیده مهیا مؤمنی)

«خلقُ الله»: آفرینش خدا (رد گزینه «۲» / «أَرْوَنِي»: به من نشان دهید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَلَذِينَ مِنْ دُونَهِ»: کسانی که غیر او هستند (رد گزینه «۴») دقت شود «آن‌ها» در گزینه «۲» اضافی است.

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۱»

«يُعْجِبُنِي»: خوش می‌آید، مرا در شگفت می‌آورد (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَتَرَاحَمُ»: التَّنَاسُ» مردم با هم مهربانی می‌کنند (رد گزینه «۴») / «يُسَاعِدُ»: (مضارع مجھول) مورد کمک واقع شوند، یاری می‌شوند (رد زندگی شان (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فَيَ حِيَّتَهِمْ»: متعلق به بخش دوم عبارت) در زندگی خود، در زندگی شان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) نکته: «يَتَرَاحَمُ» جمله وصفیه و مضارع است که فعل عبارت قبلی نیز مضارع است و در این حالت، جمله وصفیه بنا به نیاز جمله می‌تواند به صورت مضارع التزامی یا مضارع اخباری ترجمه شود.

(ترجمه)

۲۳- گزینه «۴»

«آمالک العظيمة»: آرزوهای بزرگ (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يَسْتَغْرِقُ»: زمان می‌برد، می‌گیرد (رد گزینه «۲») / «أَنْتَ تَتَحَلَّى»: آراسته می‌باشی (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «هذا الطَّرِيقُ»: این راه (رد گزینه «۳»)

(ترجمه)

۲۴- گزینه «۴»

«لندهد»: برای اینکه شاهد باشیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «النَّمَوَةُ الْمَلْحُوظُ»: رشد قابل ملاحظه (معرفه است) (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «فَيَ بَلَادُنَا»: در کشورمان (رد گزینه «۲») / «عَلَيْنَا أَنْ نُعَتِّرُ»: باید تغییر بدیم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أَسَالِيبُ الْأَطْفَالِ التَّرْبُوَيَّةِ»: روش‌های تربیتی کودکان (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(ترجمه)

۲۵- گزینه «۳»

(ولی برجهی - ابهر)

«من العجائب»: از شگفتی‌هایست، از عجایب است (رد گزینه «۱») / «اللَّقطَةُ»: گربه دارد (رد گزینه «۱») / «السَّانَا مَمْلُوَةُ»: (موصوف و صفت): زبانی پر، زبانی لبریز (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تَغْرِيزُ»: ترشح می‌کند (رد گزینه «۲») / «اللَّيْلَعْقُ»: تا بلیسد (رد گزینه «۴») / «اللَّاتِنَامَهَا السَّرِيعُ»: برای بهبودی سریع آن‌ها (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

(سیده مهیا مؤمنی)

۳۵- گزینه «۴»

«روستا: مکانی کوچکتر از شهر است و تعداد ساکنانش کم است، «القریة» نیز نامیده می‌شود.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متراffد «الشواطئ: ساحل‌ها» (المَصَافِي: پالایشگاه‌ها) نمی‌باشد.

گزینه «۲»: جند نمی‌تواند هم زمان دو جهت را ببیند بلکه این از ویژگی‌های «الحرباء: آفات پرست» می‌باشد.

گزینه «۳»: جمع «الاعصار: گردباد» (الأعاصير) است و جمع «العصر: دوره، زمان» (الأعصار) می‌باشد.

(واژگان)

(امیر رضایی رنهر)

۳- گزینه «۳»

منظور از عبارت داده شده، در گزینه «۳» آمده است: «گاهی تعارضی میان اسم و مسما در ویژگی‌ها می‌بینیم!»

شرح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ما نباید اسم «صادق» را بر فرزندان خود بگذاریم! (نادرست)

گزینه «۲»: گویی خداوند بعضی اسم‌ها را فقط برای اولیای خود انتخاب کرده است! (نادرست)

گزینه «۴»: هیچ کس نمی‌تواند مطابق منهوم اسمش با دیگران رفتار کند! (نادرست)

(درک مطلب)

(سیده مهیا مؤمنی)

۳۶- گزینه «۳»

در این گزینه کلمات متراffد یا متضادی وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بلغ = وصل»: رسید

گزینه «۲»: «الإنتاج: تولید کردن ≠ الإستهلاک: مصرف کردن»

گزینه «۴»: «عالَم ≠ جاهل»

(واژگان)

(امیر رضایی رنهر)

۳۱- گزینه «۲»

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن درک مطلب نیامده است؛ «توصیفات اسم و سایر انواع کلمه» در متن ذکر نشده است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چگونگی ارتباط میان اسم و مسما

گزینه «۳»: اسم‌های متضاد و معادل برای مسمایشان

گزینه «۴»: چگونگی نامگذاری کردن اشخاص توسط مردم

(درک مطلب)

(نوید امساک)

۳۷- گزینه «۱»

صورت سوال فعلی را می‌خواهد که مصدر آن بر وزن «تفعیل» است. فعل «تصدق» از باب تفعیل بوده و مصدر آن «تصدیق» بر وزن تفعیل می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «یُحاَلُون» از باب «مفاعلة» و مصدر آن «محاولة» می‌باشد

گزینه «۳»: «عَتَّرْتُم» از باب «افتعال» و مصدر آن «احترام» می‌باشد

گزینه «۴»: در این گزینه فعلی وجود ندارد. («تعلّم» خودش مصدر باب «تفعل» است)

(قواعد فعل)

(سیر محمدعلی مرتفوی)

۳۲- گزینه «۳»

«اسم فاعل....» نادرست است. «مُحدَّد» به معنی «مشخص شده، تعیین شده» اسم مفعول است، نه اسم فاعل.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(کاظم غلامی)

۳۸- گزینه «۲»

منظور از «فعل فاعله محدود» همان فعل مجھول است. در گزینه‌های «۳» و «۴» فعل مجھول وجود ندارد. («تَنَوَّر» و «يَحْبَب» با توجه به معنای جمله معلوم هستند) در

گزینه «۱»، «لم يَعْرِف» فعل مجھول است؛ ولی چون پس از اسم نکره آمده نقش خبر را ندارد. اما در گزینه «۲»، «خَلَقُوا» فعل مجھولی است که نقش خبر را دارد.

(أنواع بملات)

(سیر محمدعلی مرتفوی)

۳۳- گزینه «۴»

«خبر، مبتدءه: «أسماء» نادرست است. در متن درک مطلب، «أسماء» اسم نکره و «تجعل» جمله وصفیه (جمله بعد از نکره) برای توصیف آن است.

همچنین دقت داشته باشید که «أسماء» خود مجرور به حرف جر است و نمی‌تواند مبتدا باشد.

(تمثیل صرفی و مهل اعرابی)

(الوه مسیح فواد)

۳۹- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «البلاد» جمع مکسری است که مبتدا شده پس اعراب آن مرفوع است.

(قواعد اسم)

(سیده مهیا مؤمنی)

۳۴- گزینه «۴»

«مُتَّلِّقة» (خبر «ليس» و منصوب است) و «المُجاوِرَة» به ترتیب اسم فاعل از باب‌های تَفَعَّل و مفاغله هستند و به این صورت صحیح می‌باشند.

(فیض هرگات)

(محمد رضایی بغا)

«۴۵- گزینهٔ ۳»

این که گاهی از علوم مختلف کمک می‌گیریم تا حکمت احکام و دستورات الهی را به دست بیاوریم، یک تلاش خوب و ارزشمند است. اما باید توجه داشته باشیم که آن‌چه ما کشف می‌کنیم، در برابر علم بی‌نهایت الهی که وضع کننده (شارع) این احکام است، سیار ناجیز است. بنابراین نباید بینداریم که با فهمیدن یکی از حکمت‌های یک دستور الهی به همه حکمت‌های آن پی بردایم و این فهم را مبنای تصمیم‌گیری قرار دهیم.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۰)

(ولی بریهی - ابعمر)

«۴۰- گزینهٔ ۳»

سؤال خواسته است گزینه‌ای را پیدا کنید که در آن فعلی مورد تأکید قرار گرفته است. در این نوع سوالات، باید سراغ مفعول مطلق تأکیدی بروید. در گزینهٔ «۱» «ظلماء» مفعول مطلق نوعی است چون پس از آن صفت به کار رفته است. در گزینهٔ «۲» «تفکیرآ» مفعول مطلق نوعی است چون پس از آن صفت (جمله وصفیه هم صفت محسوب می‌شود) به کار رفته است. در گزینهٔ «۳»، «هجوماً» مفعول مطلق تأکیدی است و پس از آن صفت یا مضاف‌الیه به کار نرفته است و برای تأکید فعل «تهجم» می‌باشد. در گزینهٔ «۴»، مفعول مطلقی وجود ندارد و «اختلالاً» نیز مفعول (به) است.

(مفعول مطلق)

دین و زندگی (۳) و (۱)

(محمد رضایی بغا)

«۴۶- گزینهٔ ۳»

مطابق آیه شریفه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنَّ خَلْقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ إِذَا جَاءُوكُمْ مُوَدَّةً وَ رَحْمَةً أَنَّ فِي ذَلِكَ لِيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» حکمت آفرینش نشانه‌هایی مانند همسران آرامش‌بخش، تفکر در نشانه‌های الهی است و لازمه این آرامش دوستی و مهربانی میان همسران است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه ۱۲۶)

(میدیر فرهنگیان)

«۴۱- گزینهٔ ۱»

رسول خدا به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا نهاد که در آن جامعه، به جای حکومت ستمگران و طغوتیان، ولایت الهی حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی استوار گردد. خداوند در این باره می‌فرماید: «بِاَيْهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطْعِنُوا اللَّهَ وَ اطْعِنُوا الرَّسُولَ وَ اولِي الْاَمْرِ مِنْکُمْ...» در مقابل آن به عنوان مثال حکومت خلفای بنی‌امیه و بنی عباس بود که آنان از دایره ولایت الهی خارج شدند و نه براساس دستورات الهی بلکه براساس امیال خود حکومت می‌کردند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

(محمد رضایی بغا)

«۴۷- گزینهٔ ۲»

براساس آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشْيَاءٌ عَلَى الْكَفَارِ حُكْمٌ حَمَاءٌ بِئْتَهُمْ»، همراهان پیامبر باید به سخت‌گیری بر جبهه باطل و دوستی با جبهه حق مباردت ورزند تا در روابط بین ملت‌ها تحول ایجاد شود.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

(ممسن بیاتی)

«۴۸- گزینهٔ ۴»

عبارت «منافع للناس» اشاره به «شراب» دارد. آنان که شراب می‌فروختند منفعت خوبی به چنگ می‌آورند و اقتصادشان رونق داشت.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

(میدیر فرهنگیان)

«۴۲- گزینهٔ ۲»

شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، (حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی) حرام می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۶)

(سیداحسان هنری)

«۴۹- گزینهٔ ۱»

مسئلوبین باید اقتصاد کشور را به گونه‌ای مدیریت کنند که سه هدف زیر محقق شود: ۱- استقلال اقتصادی و عدم سلطه و نفوذ بیکارانگان، ۲- پیشروی به سوی عدالت و قسط و کاهش فاصله طبقاتی، ۳- حرکت به سوی آبادانی و عمران در عین دوری از دنیاگردی و تجمل گرایی

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۷)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۴۳- گزینهٔ ۳»

گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود و اولین آیاتی که بر رسول خدا نازل شد و آغازگر رسالت وی بود، دریارة داشش و آموختن بود.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۲۸)

(فیروز نژادنیف)

«۵۰- گزینهٔ ۲»

از برنامه‌های مهم پیامبر اکرم (ص) ارتقای جایگاه خانواده به عنوان کانون رشد انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباہی بود. رسول خدا در این زمینه با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم پدید آورد. آیه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنَّ خَلْقَ لَكُمْ مِنْ أَنفُسِكُمْ إِذَا جَاءُوكُمْ...» بیانگر این مفهوم است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

(مرتضی محسنی کبیر)

«۴۴- گزینهٔ ۴»

نمی‌توان بایدها و نبایدهای دینی الهی را با قوانین بشری که اهداف محدود و کوچکی دارند، مقایسه کرد؛ زیرا خداوند می‌داند (علم الهی)، آن گاه مانع بزرگی بر سر راه سعادت و نعمت‌های ابدی است، نعمت‌هایی که خداوند بخشی از آن را در قرآن کریم به ما معرفی کرده است و مراتبی از آن هم که اخروی است در این دنیا قابل توصیف نیست. در حدیث قدسی می‌خوانیم که خداوند به پیامبر (ص) می‌فرماید: «بِرَأْيِ بَنِ دَعَّانِ نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده، و نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطر کرده است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۰۹)

(محمد رضایی بقا)

«۵۷- گزینهٔ ۲»

خداآند در آیه ۷۷ سوره آل عمران می‌فرماید: «کسانی که پیمان الهی و سوگنهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند، آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت... و عذاب دردنگی برای آن‌هاست». همچنین در آیه ۱۸ سوره نساء می‌فرماید: «برای کسانی که کارهای رشت انجام دهنند و هنگامی که مرگ یکی از آن‌ها فرا رسد می‌گوید: «لان توبه کردم، پذیرفته نیست... و این‌ها کسانی هستند که عذاب دردنگی برایشان فراهم کردیم».

(دین و زندگی، درس‌های ۱، ۹، صفحه‌های ۱۷ و ۹۱)

(ممسم پیاتی)

«۵۸- گزینهٔ ۲»

از امام علی (ع) پرسیدند: زیرک‌ترین انسان کیست؟ فرمودند: «کسی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشد».

از پیامبر (ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند».

(دین و زندگی، درس‌های ۴، ۹، صفحه‌های ۳۹ و ۱۰۰)

(ممسم پیاتی)

«۵۹- گزینهٔ ۳»

موارد (الف، د) ارتباط مناسبی دارند.

بررسی نادرستی سایر موارد:

(ب) امام صادق (ع) فرموده: فرزندی که از روی خشم به پدر و مادر خود نگاه کند – هر چند والدین در حق او کوتاهی و ظلم کرده باشند – نمازش از سوی خدا پذیرفته نیست. (روزه ذکر نشده است).

(ج) عالم قیامت ← الیوم نختم علی افواههم

(دین و زندگی، درس‌های ۶، ۷، ۱۲ و ۱۳، صفحه‌های ۷۵، ۶۵، ۶۴، ۷۴ و ۱۳۶)

(ممسم پیاتی)

«۶۰- گزینهٔ ۱»

یکی از تفاوت‌های انسان با گیاهان و حیوانات در چگونگی رسیدن به اهداف این است که انسان خود باید هدف از خلقت خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن گام بردارد، در حالی که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غیرطبیعی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند. این نکته بیانگر اختیار انسان است که در آیه «انا هدیناه السبیل اما شاکرًا و اما کفورًا» به درستی بیان شده است.

(دین و زندگی، درس‌های ۱ و ۲، صفحه‌های ۵ و ۶)

(رحمت‌الله استبری)

«۶۱- گزینهٔ ۴»

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم اولین چیزی که باید به عنوان یک باغبان بدانی این است که گیاهان به چیزی فراتر از آب برای رشد خوب و سریع نیاز دارند».

نکته مهم درسی:

کلمه "need" به معنای «نیاز داشتن» یک فعل "state" (حالت) می‌باشد و نمی‌تواند به صورت استمراری به کار رود (رد گزینه‌های ۱ و ۲). از سوی دیگر، مقایسه‌های بین دو مورد انجام نمی‌شود که بخواهیم "than" را در انتهای جای خالی قرار دهیم (رد گزینه ۳).

(کرامر)

(احمدر منصوری)

«۵۱- گزینهٔ ۱»

کم ارزش شدن: معتقدین به معاد

بی ارزش شدن و زیر سوال بردن خلقت حکیمانه: منکرین معاد

(دین و زندگی، درس ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۲)

«۵۲- گزینهٔ ۴»

در آیه شریفه «ینبئوا الانسان یومئذٍ بما قدم و آخر» کلمه «یومئذٍ»، اشاره به عالم قیامت دارد و در آیه شریفه «حتی اذا جاء احمد الموت قال رب ارجعون لعلی اعمل صالحًا فيما تركت كلا اهلها کلمة هو قائلها و من ورائهم بربخ الی يوم بيعثون»، عبارت «الی يوم بيعثون»: تا روزی که برانگیخته می‌شوند نیز اشاره به عالم قیامت دارد.

(دین و زندگی، درس‌های ۶ و ۷، صفحه‌های ۶۴، ۶۳ و ۶۲)

(مهید فرهنگیان)

«۵۳- گزینهٔ ۱»

زنان موظفاند دو شرط را رعایت کنند: تمام بدن خود را به حز صورت و دسته‌ها تا مج از نامحرم بپوشانند، پوشش آنان نباید چسبان و تحریک‌کننده باشد، این وظیفه الهی مانند هر عمل دیگری هرچه کامل‌تر و دقیق‌تر انجام شود نزد خدا با ارزش‌تر و آثار و ثمرات فردی و اجتماعی آن افزون‌تر است و فرد را به رشد و کمال معنوی بالاتر می‌رساند، از این‌رو استفاده از چادر دو شرط قبلی را به طور کامل دارد و سبب حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن می‌گردد و توجه مردان نامحرم را به حداقل می‌رساند، پس اولویت دارد.

(دین و زندگی، درس ۱۴، صفحه ۱۵۴)

(مرتضی مهسنسی‌کبیر)

«۵۴- گزینهٔ ۱»

در برخی از آیات قرآن، زندگی بعد از مرگ به عنوان یک جریان رایج در جهان طبیعت معرفی شده است و خداوند از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می‌کنند، می‌خواهد که به مطالعه جریان همیشه‌گی مرگ و زندگی در طبیعت پردازند تا مسئله معاد را بهتر درک کنند. هر انسان شدن قلوب گناهکاران مربوط به زنده شدن همه انسان‌ها در عالم قیامت است.

(دین و زندگی، درس‌های ۵ و ۷، صفحه‌های ۵۵، ۵۶ و ۷۳)

(مرتضی مهسنسی‌کبیر)

«۵۵- گزینهٔ ۳»

در پاسخ کافران که می‌گویند: «ما هی الا حیاتنا الدنيا...» می‌توان از آیه شریفه «افحسيتم انما خلقناکم عبئاً و انکم الینا لاترجعون» بهره برده؛ زیرا این آیه بیان می‌کند که حیات انسان منحصر به حیات دنیوی نیست؛ بلکه حیات اخروی در این آیه به صورت استفهام انکاری مورد تأکید قرار گرفته است.

(دین و زندگی، درس‌های ۴ و ۵، صفحه‌های ۴۲ و ۵۵)

(محمد رضایی بقا)

«۵۶- گزینهٔ ۴»

یکی از شرایطی که موجب می‌شود شخص مسافر روزه نگیرد، این است که مسافت رفت او بیش از ۴ فرسخ نباشد و مجموع مسافت رفت و برگشت او بیش از ۸ فرسخ نشود. پس اگر مسافت رفت مسافری کمتر از ۴ فرسخ باشد، باید روزه‌اش را بگیرد.

(دین و زندگی، درس ۱۴، صفحه ۱۳۷)

(سپهر پرورمندپور)

«۶۷- گزینهٔ ۴»

ترجمه جمله: «آن‌ها اکنون در حال دریافت سفارشات زیادی از مشتریانشان هستند. بنابراین، متأسفانه از برنامه عقب افتاده‌اند و لازم است سریع‌تر کار کنند.»

(۱) آزمایش

(۲) تمرین، ورزش

(۳) کیفیت

(۴) برنامه

نکتهٔ مهم درسی:

به ترکیب "fall behind schedule" به معنی «عقب افتادن از برنامه» دقت کنید.

(واژگان)

(محمد طاهری)

«۶۲- گزینهٔ ۱»

ترجمه جمله: «سیاه مگس، که یک حشره مضر برای کشاورزی محسوب می‌شود، گاهی اوقات می‌تواند با یک اسپری آفت‌کش ساده مهار شود.»

نکتهٔ مهم درسی:

حشره مضر، با اسپری کنترل نمی‌کند، بلکه کنترل می‌شود. در واقع، جمله فاعل ندارد و مجھول است (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). از طرفی، جمله خودش مفعول دارد و نیازی به استفاده از "it" نیست (رد گزینه «۴»). همچنین، در ارتباط با گزینه «۳» باید گفت، بعد از "can" نیاز به فعل داریم، ولی در ادامه جمله هیچ فعلی نیامده است.

(کرامر)

«۶۳- گزینهٔ ۱»

ترجمه جمله: «مریبی مجبور شد یکی از بهترین بازیکنان را با یک بازیکن جوان تعویض کند بعد از این که در نیمة دوم به خودش آسیب زده بود.»

نکتهٔ مهم درسی:

عمل "hurt" به معنای «آسیب زدن» قبل از عمل "replace" به معنای «جایگزین کردن» اتفاق افتاده است، پس در جای خالی نیاز به زمان گذشته کامل داریم. از سوی دیگر، فاعل و مفعول برای فعل "hurt" یکسان هستند. در نتیجه، باید از ضمیر انعکاسی استفاده کنیم.

(کرامر)

«۶۴- گزینهٔ ۱»

ترجمه جمله: «روش‌های تصویربرداری پیشرفته مغز به محققان این امکان را می‌دهد تا بهتر بفهمند که چگونه همه چیز، از خواب گرفته تا غذا، می‌تواند مستقیماً بر سلوال‌های خاکستری تأثیر بگذارد.»

(۱) مستقیماً

(۲) ساختارمندانه

(۳) به طور صحیح و مناسب

(۴) ظالمانه، با بی‌رحمی

(واژگان)

«۶۵- گزینهٔ ۳»

ترجمه جمله: «بعضی افراد بر این باورند که اینترنت و کتاب‌های الکترونیکی ممکن است به پایان کتاب‌های چاپی منجر شوند، در حالی که برخی دیگر فکر می‌کنند کتاب‌های کاغذی هرگز از بین نمی‌روند.»

(۱) تبدیل کردن به

(۲) متشکل از چیزی بودن

(۳) منجر شدن به

(۴) درخواست دادن برای

(واژگان)

«۶۶- گزینهٔ ۴»

ترجمه جمله: «به اعضای گروه توصیه‌های عملی درمورد مراقبت از سلامت روحی و جسمی شان داده می‌شود و این فرصت را نیز به آن‌ها می‌دهیم تا مشکلات خود را در میان بگذارند.»

(۱) کهن، باستانی

(۲) جهانی

(۳) عملی، کاربردی

(۴) داوطلبانه

(واژگان)

(عقیل محمدی/روشن)

«۶۹- گزینهٔ ۴»

نکتهٔ مهم درسی:

با توجه به معنی جمله که یک چیز یعنی «مغز» را با کل دستگاه‌های محاسباتی دیگر مقایسه می‌کند، صفت عالی بهترین گزینه برای کامل کردن جمله است.

(کلوزتس)

(عقیل محمدی/روشن)

«۷۰- گزینهٔ ۳»

(۱) ترس داشتن

(۲) همکاری کردن

(۳) حل کردن

(۴) خراب کردن

(کلوزتس)

(حسن روحی)

۷۶- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «این متن به احتمال زیاد با بحث در مورد ... ادامه خواهد یافت.»
 «برخی دیگر از نکات منفی مزارع بادی»
 (درک مطلب)

(عقیل محمدی، روشن)

۷۱- گزینه «۳»

- (۲) آشغال، پس‌مانده
- (۴) سند، مدرک
- (۳) اندام، عضو

(کلوزتست)

۷۲- گزینه «۴»

نکته مهم درسی:

با توجه به معنی جمله، باید از فعل کمکی "can" استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲).
 کلمه "Energy" مفعول جمله است، پس باید ساختار مجهول به کار رود (رد گزینه «۳»).
 (کلوزتست)

۷۳- ترجمه متن درک مطلب ۱:

از سال ۱۹۹۰، استفاده از باد برای تولید برق به سرعت در حال رشد بوده است. در سال ۱۹۹۴، نزدیک به ۲۰۰۰۰ توربین بادی در سرتاسر جهان وجود داشت که بیشتر آن‌ها در خوشحالی پنام مزارع بادی مستبدنده شده بودند. بیشتر آن‌ها در دانمارک (که ۳ درصد برق خود را از توربین‌های بادی کاربرد نمی‌کرد) و کالیفرنیا (جایی که ۱۷۰۰۰ ماشین ۱ درصد برق این ایالت را تولید می‌کردند) بودند. در اصل، تمام نیاز ایالات متحده به انرژی می‌تواند با استفاده از پتانسیل باد تها سه ایالت - داکوتای شمالی، داکوتای جنوبی و تگاس - تأمین شود.

انرژی بادی نسبت به انرژی هسته‌ای از نظر بهای تمام‌شده، مزیت قابل توجهی دارد و در بسیاری از نقاط با نیروگاه‌های زغال سنگ قادر به رقابت شده است. با پیشرفت‌های جدید در فناوری و تولید کاهش هزینه‌های تخمینی، نیروی باد را به یکی از ارزان‌ترین راه‌های تولید برق در جهان تبدیل کنند دراز مدت، برق مزارع بادی بزرگ در مناطق دورافتاده ممکن است برای تولید گاز هیدروژن از آب در دوره‌هایی که تقاضای برق کمتر از زمان اوج است، اسفلات شود. آن وقت، گاز هیدروژن می‌تواند وارد یک سیستم ذخیره‌سازی شود و هنگامی که برق بیشتر یا کمکی لازم است، مورد استفاده قرار بگیرد.

انرژی باد در مناطقی که بادهای پایدار دارند، مفروض به صرفه‌ترین است. در مناطقی که باد فروکش می‌کند، استفاده از برق کمکی از یک شرکت برق یا از یک سیستم ذخیره انرژی ضرورت می‌باشد. همچنین، می‌توان برق کمکی را اتصال نیروگاه‌های بادی به یک سلول خورشیدی، با نیروگاه برق آبی معمولی یا با توربین‌های گاز طبیعی کارآمد تأمین کرد. برخی از معایب مزارع بادی شامل آلودگی بصیری و سر و صدا است، هر چند می‌توان با بهمود طراحی آن‌ها و قراردادن آن‌ها در مناطق پر و دورافتاده براین [مشکلات] فاقط آمد.

۷۴- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «بر اساس اطلاعات پاراگراف‌های «۲» و «۳»، در مورد ایالات‌های داکوتای شمالی، داکوتای جنوبی و تگاس چه کیزی را می‌توان استنباط کرد؟»
 «آن‌ها شامل مناطقی هستند که بادها به ندرت در آن‌جا فروکش می‌کنند.»
 (درک مطلب)

۷۵- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «کلمه "decline" (کاهش) در پاراگراف «۲» از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»
 «Decrease» (کاهش)

(درک مطلب)

۷۶- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «طبق پاراگراف «۲»، کدام‌یک از موارد زیر به بهترین نحو، کاربرد [عبارت] تقاضای برق نسبتاً کم است، درست می‌باشد؟»
 «این دوره‌ها فرست تولید و ذخیره انرژی را برای استفاده در آینده فراهم می‌کند.»
 (درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۷۷- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به بهترین نحو، شیوه سازماندهی اطلاعات را در متن توصیف می‌کند؟»
 «دو زائر ظاهرًا مشابه معرفی و تفاوت‌های [میان] آن‌ها ذکر می‌شود.»
 (درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۷۸- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «کلمه "them" در پاراگراف «۲» به ... اشاره دارد.»
 «memories» (خطرات)
 (درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۷۹- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «طبق متن، این درست است که ...»
 «هم خاطر نامه و هم اتوبیوگرافی با من (فاعلی)، من (مفوعی) و ضمایر اول شخص دیگر نوشته می‌شوند.»
 (درک مطلب)

(سپهر برومندپور)

۸۰- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به بهترین نحو، کاربرد [عبارت] "That is not to say" (این بدان معنا نیست که) را در پاراگراف «۲» توصیف می‌کند؟»
 «برای جلوگیری از سوء‌برداشت احتمالی»
 (درک مطلب)

(امیر زرندورز)

گزینه «۲» - ۸۴

دنباله داده شده هندسی است پس a_1 و r را از روی جمله عمومی به دست آورد، سپس S_{10} را محاسبه می کنیم:

$$a_n = r^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} n=1 \rightarrow a_1 = r^{1-1} = r^0 = 1 \\ n=2 \rightarrow a_2 = r^{2-1} = r^1 = r \end{cases}$$

$$\Rightarrow r = \frac{a_2}{a_1} = \frac{r}{1} = r$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \xrightarrow[n=10]{a_1=1, r=r} S_{10} = \frac{1(1-r^{10})}{1-r}$$

$$= \frac{1(1-r^{10})}{1-r} = \frac{-59048}{-2} = 29524$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(محمد بیداری)

گزینه «۲» - ۸۵

با بررسی جمله آخر داریم:

$$\frac{1}{128} = 1 \times \left(\frac{1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow n-1=7 \Rightarrow n=8$$

حاصل جمع داده شده در واقع مجموع ۸ جمله اول یک دنباله هندسی با

$$r = \frac{1}{2} \text{ و } a_1 = 1 \text{ است، بنابراین:}$$

$$S_8 = \frac{1\left(\left(\frac{1}{2}\right)^8 - 1\right)}{\frac{1}{2} - 1} = \frac{-\frac{455}{256}}{-\frac{1}{2}} = \frac{255}{128}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(بهرادر زکنه قاسم‌آبادی)

گزینه «۶» - ۸۶

با ساده کردن عبارت داده شده داریم:

$$\frac{1}{7^3} + \frac{1}{7^9} + \frac{1}{7^{27}} + \frac{1}{7^{81}} = \frac{1}{7^3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} + \frac{1}{81}$$

$$\frac{1}{7^3}, \frac{1}{9}, \frac{1}{27}, \frac{1}{81} \text{ یک دنباله هندسی با قدرنسبت } r = \frac{1}{3} \text{ و جمله اول}$$

$a_1 = \frac{1}{3}$ تشکیل می دهند. بنابراین مجموع این جمله ها برابر است با:

$$S_n = a_1 \frac{(1-r^n)}{1-r}$$

$$\Rightarrow S_4 = \frac{\frac{1}{3}(1-(\frac{1}{3})^4)}{1-\frac{1}{3}} = \frac{40}{81}$$

$$\Rightarrow \frac{40}{81} = \sqrt[8]{\sqrt[4]{40}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

ریاضی و آمار (۳)

گزینه «۴» - ۸۱

با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$a_1 = 2, r = 3, S_n = \frac{a_1(r^n - 1)}{r - 1}$$

$$\Rightarrow S_6 = \frac{2(3^6 - 1)}{3 - 1} = 2^6 - 1 = 728$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(سعید عزیزی‌فانی)

گزینه «۳» - ۸۲

جمله سوم، وسط جمله پنجم و اول است. بنابراین:

$$a_3 = a_1 \times a_5$$

$$(x-1)^2 = (x-3)(x+2) \Rightarrow x^2 - 2x + 1 = x^2 - x - 6$$

$$\Rightarrow x = 7$$

با جای‌گذاری $x = 7$ ، این سه جمله به صورت رو به رو در می‌آیند:

$$\frac{x-3}{4}, \frac{x-1}{6}, \frac{x+2}{9} \Rightarrow r^2 = \frac{a_3}{a_1} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2} \Rightarrow r = \sqrt{\frac{3}{2}}$$

مجموع چهار جمله اول برابر است با:

$$S_4 = \frac{4\left((\sqrt{\frac{3}{2}})^4 - 1\right)}{\sqrt{\frac{3}{2}} - 1} = \frac{5}{\sqrt{\frac{3}{2}} - 1}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

(امیر زرندورز)

گزینه «۱» - ۸۳

$$a_{n+1} = -a_n \Rightarrow r = -1$$

$$a_2 = -6 \Rightarrow a_1 r = -6 \Rightarrow a_1 (-1) = -6 \Rightarrow a_1 = 6$$

$$a_{100} = a_1 r^{99} = 6 \times (-1)^{99} = 6 \times (-1) = -6$$

بنابراین ۵۰ جمله برابر با ۶ و ۵۰ جمله دیگر برابر ۶ است و در نتیجه

مجموع صد جمله اول این دنباله صفر است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۵)

$$\Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{2x-1} = \left(\frac{2}{3}\right)^{-3} \Rightarrow 2x-1 = -3 \Rightarrow 2x = -2 \Rightarrow x = -1$$

بنابراین مطلوب سؤال برابر است با:

$$(-x)^3 = 1^3 = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

ریاضی و آمار (۱)

(کورش دادوی)

«گزینه ۴»

با در نظر گرفتن عدد برابر x ، عبارت داده شده را به صورت یک معادله می‌نویسیم:

$$4x + 2 = (3 \times \frac{x}{2}) - 3$$

حال عدد را به دست می‌آوریم:

$$\Rightarrow 4x + 2 = \frac{3}{2}x - 3 \Rightarrow 4x - \frac{3}{2}x = -2 - 3$$

$$\Rightarrow \frac{8x - 3x}{2} = -5 \Rightarrow 5x = 2(-5)$$

$$\Rightarrow 5x = -10 \Rightarrow x = \frac{-10}{5} = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

(بجای زنگنه قاسم‌آبداری)

«گزینه ۱»

می‌دانیم جواب معادله در خود معادله صدق می‌کند:

$$\frac{1}{2}(2x - 2) = \frac{1}{2} + a \Rightarrow -\frac{1}{2} = \frac{1}{2} + a \Rightarrow a = -1$$

$$\Rightarrow x(2x - 2) = x - 1 \Rightarrow 2x^2 - 3x + 1 = 0$$

$$\Delta = 9 - 8 = 1 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{3+1}{4} = 1 \\ x_2 = \frac{3-1}{4} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

پس ریشه دیگر آن $x = 1$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۷ تا ۲۲)

(امیر معموریان)

«گزینه ۲»

تابع بودن رابطه را بررسی می‌کنیم:

$$x^2 + 6 = 5x \Rightarrow x^2 - 5x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow (x-2)(x-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = 3 \end{cases}$$

$$x^2 + 1 = 10 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = 3 \text{ یا } x = -3$$

(بجای زنگنه قاسم‌آبداری)

«گزینه ۱»

a و b را با توان گویا می‌نویسیم:

$$a = \sqrt[3]{16} = \sqrt[3]{2^4} = 2^{\frac{4}{3}}$$

$$b = \sqrt[5]{32} = \sqrt[5]{2^5} = 2^{\frac{5}{5}}$$

معادله را می‌نویسیم:

$$a^n b = 8 \Rightarrow (2^{\frac{4}{3}})^n \times 2^{\frac{5}{5}} = 2^3 \Rightarrow 2^{\frac{4n}{3} + \frac{5}{5}} = 2^3 \xrightarrow{\text{حذف پایهها}}$$

$$\frac{4n}{3} + \frac{5}{5} = 3 \xrightarrow{\times 45} 4n + 15 = 18 \Rightarrow 4n = 3 \Rightarrow n = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

(علیرضا عبدالی)

«گزینه ۳»

با ساده کردن هر عبارت داریم:

$$\frac{2}{8^3} = (2^3)^{\frac{2}{3}} = 2^2 = 4$$

$$-\frac{1}{-4(1000)} = -\frac{1}{4\sqrt[3]{1000}} = -\frac{1}{4 \times 10} = -\frac{1}{40}$$

$$\frac{1}{(0.0016)^{\frac{1}{4}}} = \left(\frac{1}{16}\right)^{\frac{1}{4}} = \left(\frac{1}{10000}\right)^{\frac{1}{4}} + \frac{1}{16}$$

$$= \frac{\sqrt[4]{10000}}{\sqrt[4]{16}} = \frac{10}{2} = 5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

(علیرضا عبدالی)

«گزینه ۱»

با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$2^3 \times 2^{-2x} = (2^5)^{-1} \Rightarrow 2^{-2x+3} = 2^{-5}$$

$$\Rightarrow -2x + 3 = -5$$

$$\Rightarrow -2x = -8$$

$$\Rightarrow x = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

(ممدوهیان)

«گزینه ۲»

با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$\left(\frac{4}{9}\right)^{x-1} \times \frac{2}{3} = \frac{27}{8} \Rightarrow \left(\left(\frac{2}{3}\right)^2\right)^{x-1} \times \frac{2}{3} = \left(\frac{3}{2}\right)^3$$

$$\Rightarrow \left(\frac{2}{3}\right)^{2x-2} \times \left(\frac{2}{3}\right)^1 = \left(\frac{2}{3}\right)^{-3}$$

(امیر نژارندوز)

«۹۶- گزینه ۱»

- با بررسی هر متغیر داریم:
- مقدار وات لامپ \Leftarrow کمی نسبتی
 - شدت نور اتاق (کم - معمولی - زیاد) \Leftarrow کیفی ترتیبی
 - تعداد فرزندان \Leftarrow کمی نسبتی
 - رتبه افراد \Leftarrow کیفی ترتیبی
 - سال تولد \Leftarrow کیفی ترتیبی
 - دماهی هوا \Leftarrow کمی فاصله‌ای
 - بنابراین یک مورد کمی فاصله‌ای است.

(ریاضی و آمار (۱)، کتاب داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۴)

(علیرضا عبدی)

«۹۷- گزینه ۱»

- با توجه به میانگین داده شده داریم:

$$\bar{x} = \frac{1}{5} \Rightarrow \frac{(a-1)+(3a)+(5a+6)}{3} = \frac{1}{5}$$

$$\Rightarrow \frac{9a+5}{3} = \frac{1}{5} \Rightarrow 45a+25 = 3$$

$$a = \frac{-25+3}{45} = \frac{-22}{45}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کتاب داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۴)

(پهلوان زکنه قاسم‌آبادی)

«۹۸- گزینه ۲»

- هر متر ۱۰ دسی‌متر است پس با تغییر واحد، داده‌ها ۱۰ برابر شده و میانگین هم ۱۰ برابر می‌شود و واریانس 10^2 برابر می‌شود؛ یعنی ۱۰۰ برابر می‌شود.

(ریاضی و آمار (۱)، کتاب داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۹ تا ۸۸)

(امیر نژارندوز)

«۹۹- گزینه ۴»

- با محاسبه دامنه تغییرات و دامنه میان چارکی داریم:

$$R = \max - \min = 100 - m$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = m + 30 - 20 = m + 10$$

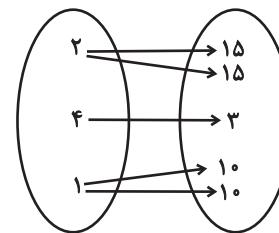
$$R = 2 \times IQR \Rightarrow 100 - m = 2(m + 10)$$

$$\Rightarrow 100 - m = 2m + 20 \Rightarrow 3m = 80 \Rightarrow m = \frac{80}{3}$$

$$\Rightarrow Q_3 = m + 30 = \frac{80}{3} + 30 = \frac{170}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۰۹)

از اشتراک جواب‌های فوق، $x = 3$ به دست می‌آید که رابطه به صورت زیر خواهد شد:

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۹ تا ۴۹)

«۹۴- گزینه ۲»

- با توجه به ضابطه تابع خطی داریم:

$$f(x) = mx + h \Rightarrow \begin{cases} f(1) = m + h, f(3) = 3m + h \\ f(-1) = -m + h, f(4) = 4m + h \end{cases}$$

$$\begin{cases} m + h + 3m + h = 6 \\ -m + h + 4m + h = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4m + 2h = 6 \\ 3m + 2h = 1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\times(-1)} \begin{cases} 4m + 2h = 6 \\ -3m - 2h = -1 \end{cases}$$

$$m = 5 \Rightarrow h = -4$$

$$f(x) = 5x - 4 \Rightarrow f(5) = 5 \times 5 - 4 = 25 - 4 = 21$$

$$2f(5) = 2 \times 21 = 42$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۶ تا ۵۶)

«۹۵- گزینه ۴»

- نمودار سهمی از نقاط $(3, 0)$ ، $(-1, 0)$ می‌گذرد و رأس آن $(-1, -2)$ است. پس:

$$y = a(x-1)^2 - 2$$

$$\xrightarrow{(3, 0)} 0 = a(3-1)^2 - 2 \Rightarrow 0 = 4a - 2 \Rightarrow a = \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{4}(x-1)^2 - 2 \Rightarrow y = \frac{1}{4}(x^2 - 2x + 1) - 2$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{4}x^2 - x - \frac{3}{2} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{4} \\ b = -1 \\ c = -\frac{3}{2} \end{cases} \Rightarrow a \times b \times c = \frac{3}{4}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۳)

(کتاب آبی)

«۱۰۲- گزینهٔ ۳»

معادله را در «کمم» مخرج‌ها یعنی $(x-2)(x+2)$ ضرب می‌کنیم تا ساده شود: $(x \neq 0, 2)$

$$x^2 - x = x^2 - 2x + 2 - x^2 + x + 2 \Rightarrow x^2 = 4$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = -2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳۸ تا ۳۴۰)

(کتاب آبی)

«۱۰۳- گزینهٔ ۲»

برای اینکه رابطه f تابع باشد چون دو زوج مرتب $(1, 2)$ و $(1, a^2 + 3)$ دارای مؤلفهٔ اول برابرند لذا می‌بایست مؤلفهٔ دومشان نیز با یکدیگر برابر باشد، لذا داریم:

$$f = \{(1, 2), (a, 4), (1, a^2 + 3), (2, 3)\}$$

$$(1, 2) = (1, a^2 + 3) \Rightarrow a^2 + 3 = 2 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

حال با جایگذاری مقدار a به ازای ۲ و -۲ بررسی می‌کنیم که رابطه f تابع است یا نه: $a = 2 \Rightarrow f = \{(1, 2), (2, 4), (1, 2), (2, 3)\}$

به ازای $a = 2$ ، دو زوج مرتب $(2, 3)$ و $(2, 4)$ عضو رابطه هستند که شرط تابع بودن را نقض می‌کنند.

$$a = -2 \Rightarrow f = \{(1, 2), (-2, 4), (1, 2), (2, 3)\} = \{(1, 2), (-2, 4), (2, 3)\}$$

به ازای $a = -2$ ، رابطه f تابع است زیرا تمامی زوج مرتب‌ها دارای مؤلفه‌های اول متفاوت می‌باشند.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

(کتاب آبی)

«۱۰۴- گزینهٔ ۳»

با توجه به ضابطه تابع، مقادیر برد تابع به ازای x ‌های دامنه به دست می‌آید:

$$\begin{aligned} x & \quad f(x) = \frac{4\sqrt{x+1}-x}{x-1} \\ 3 & \quad f(3) = \frac{4\sqrt{3+1}-3}{3-1} = \frac{4\sqrt{4}-3}{2} = \frac{4\times 2-3}{2} = \frac{8-3}{2} = \frac{5}{2} \\ 8 & \quad f(8) = \frac{4\sqrt{8+1}-8}{8-1} = \frac{4\sqrt{9}-8}{7} = \frac{4\times 3-8}{7} = \frac{4}{7} \\ 15 & \quad f(15) = \frac{4\sqrt{15+1}-15}{15-1} = \frac{4\sqrt{16}-15}{14} = \frac{4\times 4-15}{14} = \frac{1}{14} \end{aligned}$$

$$R_f = \left\{ \frac{5}{2}, \frac{4}{7}, \frac{1}{14} \right\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

(امیر ممدوحیان)

«۱۰۰- گزینهٔ ۱»

$$\frac{18}{150} = \frac{\text{درصد دانشآموزانی که در مدرسه A دوز دوم واکسن را زده‌اند}}{\text{درصد دانشآموزان مدرسه B که دوز دوم واکسن را زده‌اند}}.$$

%

درصد دانشآموزان مدرسه B که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$\left(\frac{4a}{a\sqrt{3}} \right)^2 = \frac{x}{12} \Rightarrow x = 12 \times \frac{16}{3} = 64\%$$

تعداد دانشآموزان مدرسه B که دوز دوم واکسن را زده‌اند.

$$\frac{64}{100} \times 175 = 112$$

تعداد دانشآموزان مدرسه C که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$112 - 22 = 90$$

درصد دانشآموزان مدرسه C که دوز دوم واکسن را زده‌اند:

$$\left(\frac{3a}{\sqrt{3}a} \right)^2 = \frac{y}{12} \Rightarrow y = 12 \times \frac{9}{3} = 36\%$$

تعداد دانشآموزان مدرسه C:

$$\frac{36}{100} \times 175 = 63$$

از آنجا که $\frac{1}{5}$ مدرسه B معدل بالای ۱۹ کسب کرده‌اند و $\frac{1}{5} \times 175 = 35$ پس $x = 35$ و $x - 11 = 24$ پس ۲۴ نفر از مدرسه C م معدل بالای ۱۹

$$\text{کسب کرده‌اند که برابر با } \frac{24}{250} \text{ است.}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

ریاضی و آمار (۱)- سوال‌های «آشنا»

(کتاب آبی)

«۱۰۱- گزینهٔ ۳»

اگر تفاضل ریشه‌ها صفر باشد، آنگاه معادله دارای ریشه مضاعف است. پس

$$\Delta = b^2 - 4ac, ax^2 + bx + c = 0$$

پس داریم:

$$\Delta = (-12)^2 - 4 \times a \times 9 = 0 \Rightarrow 144 - 36a = 0 \Rightarrow a = 4$$

در معادله درجه دوم با ریشه مضاعف، ریشه برابر $x = -\frac{b}{2a}$ است.

$$x = -\frac{(-12)}{2 \times 4} = \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۲)

(کتاب آبی)

«۱۰۸- گزینه «۴»

طبق نمودار داده ۵ بیشترین فراوانی را دارد، پس مُد است.
داده‌های ۹,۸,۷,۶ از مُد بزرگ‌تر هستند که فراوانی آن‌ها به ترتیب
۴,۸,۱۰,۸ است.

$$\frac{\text{مجموع فراوانی‌های داده‌های بزرگ تراز مُد}}{\text{مجموع کل فراوانی‌ها}} \times 100 = \frac{۴+۸+۱۰+۸}{۶+۸+۴+۱۲+۸+۱۰+۸+۴} \times 100 = \frac{۳۰}{۶۰} \times 100 = \frac{۱}{۲} \times 100 = ۵۰\%$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایشن داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴)

(کتاب آبی)

«۱۰۹- گزینه «۱»

۵,۳,۴,۴ فراوانی داده‌ها عبارت‌اند از:

$$\frac{۵+۳+۴+۴}{۴} = ۴ \quad \text{میانگین را حساب می‌کنیم:}$$

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + (x_3 - \bar{x})^2 + (x_4 - \bar{x})^2}{۴}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(۵-۴)^2 + (۳-۴)^2 + (۴-۴)^2 + (۴-۴)^2}{۴}$$

$$= \frac{۱+۱+۰+۰}{۴} = \frac{۱}{۲}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایشن داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۶)

(کتاب آبی)

«۱۱۰- گزینه «۳» مفکیت

نسبت مربع شعاع‌ها برابر با نسبت متغیرهای سوم است:

$$\frac{A}{B} = \left(\frac{r_A}{r_B}\right)^2 \Rightarrow \frac{A}{B} = \left(\frac{۴}{۲}\right)^2 \Rightarrow \frac{A}{B} = ۴ \Rightarrow A = ۴B$$

مجموع A و B برابر ۳۰ است، پس:

$$A + B = ۳۰ \Rightarrow ۴B + B = ۳۰ \Rightarrow B = ۶$$

$$A = ۴ \times 6 = ۲۴$$

پس:

$$A - B = ۲۴ - 6 = ۱۸$$

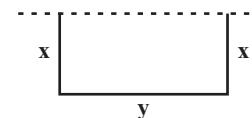
در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایشن داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۶)

(کتاب آبی)

«۱۰۵- گزینه «۳»

با توجه به شکل مسئله، اگر عرض زمین را x در نظر بگیریم و طول آن را y، طول سیم بر حسب x و y برابر است با:

$$2x + y = ۵۶ \Rightarrow y = ۵۶ - 2x \quad (۱)$$

حال برای به دست آوردن ماقریم مساحت مستطیل مورد نظر که یک معادله سهمی بر حسب x است، کافی است عرض رأس سهمی آن را به دست آوریم:

$$S = xy \xrightarrow{(۱)} S = x(56 - 2x) = -2x^2 + 56x$$

$$\Rightarrow x_v = \frac{-(56)}{2 \times (-2)} = \frac{-56}{-4} = ۱۴$$

حال با جایگذاری x = ۱۴ در معادله سهمی، ماقریم مقدار S به دست می‌آید:

$$S = -2 \times (14)^2 + 56 \times 14 = -2 \times 196 + 784$$

$$= -392 + 784 = 392$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۷)

(کتاب آبی)

«۱۰۶- گزینه «۲»

با توجه به متن کتاب درسی، در یک جامعه آماری، پارامتر ثابت و آماره متغیر است.

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۳)

(کتاب آبی)

«۱۰۷- گزینه «۲»

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم. (تعداد داده‌ها زوج است).

$$۹, ۱۰, ۱۲ / ۵, ۱۳, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۷ / ۵$$

$$\text{داهششم+داهنجم} = \frac{۱۳+۱۴}{۲} = \frac{۱۳}{۵} = ۲.۶$$

$$\bar{x} = \frac{۹+۱۰+۱۲/۵+۱۳+۱۳+۱۴+۱۵+۱۶+۱۷+۱۷/۵}{۱۰}$$

$$= \frac{۱۳۷}{۱۰} = ۱۳.۷$$

$$\Rightarrow ۱۳.۷ - ۱۳/۵ = ۰/۲$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

اقتصاد

«۱۱۱- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

الف) در حالت رکود اقتصادی، که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش یافته و تولیدکنندگان انگیره تولید و ایجاد اشتغال را از دست داده‌اند، بانک مرکزی با سیاست پولی انبساطی (مانند خرید اوراق مشارکت) می‌تواند برای کوتاه‌مدت مشکل را حل کند.

ب) بدیهی است برای حل اساسی مشکل در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.

ج) افزایش در مخارج (جاری یا عمرانی) دولت و کاهش در نرخ‌ها یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای کل است که در موقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

(اقتصاد، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۵)

«۱۱۲- گزینه ۳»

(مهدی فیاضی)

ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند $\frac{1}{2}$ = ارزش خدمات ارائه شده

میلیارد ریال $27 \times \frac{1}{2} = 13.5$ = ارزش خدمات ارائه شده

ارزش خدمات ارائه شده $\frac{2}{3}$ = هزینه استهلاک

میلیارد ریال $18 \times \frac{2}{3} = 12$ = هزینه استهلاک

ارزش اقلام مواد غذایی، پوشاش و ماشین‌آلات = تولید ناخالص داخلی

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش خدمات ارائه شده

میلیارد ریال $221 + 45 = 266$ = تولید ناخالص داخلی

هزینه استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

میلیارد ریال $221 - 18 = 203$ = تولید خالص داخلی

ریال $2,900 = \frac{203,000}{70}$ = تولید خالص داخلی = تولید خالص داخلی سرانه

ارزش تولید خارجیان مقیم کشور - تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

میلیارد ریال $212 = 203 - 45 + 54$ = تولید خالص ملی

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

(مهدی فیاضی)

«۱۱۳- گزینه ۴»

ریال $296,000,000 = 4,000 \times 74,000$ = درآمد سالیانه بنگاه اقتصادی هزینه‌های بنگاه:

ریال $18,000,000 = 1,500,000 \times 12$ = اجاره‌های سالانه کارگاه تولیدی

ریال $165,600,000 = 12 \times 15 \times 1,500$ = حقوق سالانه کارمندان

ریال $138,000,000 = \frac{5}{6} \times 165,600,000$ = هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات

ریال $165,700,000$: خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه

$165,600,000 + 165,700,000 = 331,300,000$ = مجموع هزینه‌های سالیانه بنگاه

$487,300,000 + 165,700,000 = 652,000,000$

چون میزان درآمد از میزان هزینه‌ها کمتر است؛ بنابراین بنگاه اقتصادی زیان کرده است.

هزینه - درآمد = زیان

ریال $-191,300,000 = 487,300,000 - 296,000,000$

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۹)

(فاطمه همایی)

«۱۱۴- گزینه ۱»

الف) در نقطه x و در سطح قیمت $10,000$ واحد پولی، تولیدکنندگان ۵۵ واحد از کالا را تولید می‌کنند اما تقاضاکنندگان تنها به میزان ۲۵۰ واحد از کالا را تقاضاً دارند، در نتیجه خواهیم داشت:

حداکثر درآمد تولیدکنندگان در نقطه x (سطح قیمت $10,000$ واحد پولی)

= واحد پولی $2,500,000 = 250 \times 10,000$

ب) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی (ناحیه y) در بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضاً) مواجه می‌شویم.

ج) وقتی که در بازار قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر برود، «مازاد عرضه (کمبود تقاضاً)» به وجود می‌آید و چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه قیمت پایین‌تر می‌آید. این کاهش قیمت تا برقراری تعادل در بازار (نقطه M) ادامه می‌یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(کتاب آبی)

«۱۱۵- گزینه ۳»

(الف)

$5\% = \text{سهم دهک پنجم} - \text{سهم دهک هشتم}$

$14\% = \text{سهم دهک هشتم} \Rightarrow 5\% = 14\% - \text{سهم دهک هشتم}$

(مجموع سهم کل دهکها به جز سهم دهک نهم) $- 100\% = \text{سهم دهک نهم}$

$100\% - \text{سهم دهک نهم}$

$(14\% + 5\% + 14\% + 14\% + 14\% + 14\%) = 100\% - 85\% = 15\%$

سهم دهک نهم

(نسرین بعفری)

«۱۱۷- گزینه ۴»

الف) هر کشوری با جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی برای کشور خود، نه تنها پس‌اندازهای داخلی خود بلکه پس‌اندازهای کشورهای دیگر را در رشد و افزایش کارخانه‌ها و بخش‌های تولیدی داخل به کار می‌گیرد.

ب) کشورها متناسب با وضعیت اقتصادی خود، سیاست‌های تجارتی مختلف را انتخاب می‌کنند. چه‌بسا، کشوری برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی یا کاهش وابستگی خود به کالاهای وارداتی کشورهای دیگر، انواع موانع تجاری مثل تعرفه‌های گمرکی، عوارض وارداتی یا سهمیه وارداتی، وضع کند یا برای تشویق صادرکنندگان داخلی به منظور نفوذ به بازارهای جهانی یا تشویق سرمایه‌گذاران خارجی به سرمایه‌گذاری در داخل، یارانه‌های مختلف و انواع تسهیلات اقتصادی و حقوقی ارائه کند.

پ) تحریم مالی مانند مانع تراشی در مقابل «مبادرات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها» است و کشورهای تحریم‌کننده از «فناوری‌های جدید ارتباطی و نهادهای مالی و پول‌های بین‌المللی» استفاده کرده و تحریم‌های مالی را اعمال می‌کنند.

ت) تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه در دهه سوم انقلاب بهبود بخشد. دوره سازندگی اقتصادی در دهه دوم شکل گرفت و در دهه سوم هم ادامه داشت. تشویق مردم به فعالیت هرچه بیشتر در عرصه اقتصاد از سیاست‌های دولت در دهه سوم بود. دهه چهارم انقلاب، مجموعه‌ای از خط‌مشی‌های راهبردی است.

ث) حقوق اقتصادی شهروندان در اصول ۴۶، ۴۷ و ۴۹ بیان شده است.
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۱۳، ۱۳۶، ۱۳۷ و ۱۴۰)

(غاطمه هیاتی)

«۱۱۸- گزینه ۳»

الف) درآمد ملی در برگیرنده مجموع درآمدهای است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه (ردیف ۴)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره (ردیف ۴)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

ب)

$$\text{مجموع درآمد ردیفهای ۳ و ۴} \times \frac{1}{3} = \text{درآمد حقوق بگیران}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۳۵۰ = \frac{1}{3} \times (۴۵۰ + ۶۰۰)$$

$$\text{درآمد صاحبان سرمایه} \times \frac{2}{3} = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها}$$

$$\text{میلیارد ریال} = ۴۶۴ = \frac{2}{3} \times ۶۹۶$$

ب) در طبقه‌بندی این ده گروه در شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند.

$$x = \text{جمعیت دهک دهم} = \dots = \text{جمعیت دهک اول}$$

$$\text{میلیون نفر} = ۵۰۰ = \text{جمعیت دهک دهم} + \text{جمعیت دهک نهم}$$

$$\Rightarrow ۲x = ۵۰۰ \Rightarrow x = ۲۵۰$$

$$\text{میلیون نفر} = ۲۵۰ = ۱۰ \times ۲۵۰ = ۱۰x$$

ج)

سهم دهک دوم از درآمد ملی:

$$\text{میلیارد واحد پولی} = ۶۰۰ = \frac{5}{100} \times ۱۲,۰۰۰$$

سهم دهک نهم از درآمد ملی:

$$\text{میلیارد واحد پولی} = ۱,۸۰۰ = \frac{15}{100} \times ۱۲,۰۰۰$$

(اقتصاد، فقر و توزیع (درآمد، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

«۱۱۶- گزینه ۴»

الف) مجموع سپرده‌های دیداری و غیردیداری

$$\text{سپرده دیداری (موجودی حساب‌های جاری)} + \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

$$+ ۳۴۰ = ۸۲۰$$

$$\text{واحد} = ۸۲۰ - ۳۴۰ = ۴۸۰ = \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

$$\text{سپرده مدت‌دار} + \text{سپرده پس‌انداز} = \text{سپرده‌های غیردیداری}$$

$$\text{سپرده‌های پس‌انداز} = \frac{1}{3} \text{ سپرده‌های مدت‌دار}$$

$$(\text{سپرده پس‌انداز}) \frac{1}{3} + \text{سپرده پس‌انداز} = ۴۸۰ \Rightarrow$$

$$(\text{سپرده پس‌انداز}) \frac{4}{3} = ۴۸۰ \Rightarrow$$

$$\text{واحد} = \frac{480 \times 3}{4} = ۳۶۰ = \text{سپرده پس‌انداز} \Rightarrow$$

$$\text{واحد} = ۱۲۰ = \frac{1}{3} \times ۳۶۰ = \text{سپرده مدت‌دار}$$

$$\text{واحد} = ۳۰ = \frac{25}{100} \times ۱۲۰ = \text{ارزش مسکوکات مردم}$$

سپرده دیداری + سپرده غیردیداری + اسکناس + مسکوکات + قرض‌الحسنه = تقدینگی

$$\text{واحد} = ۳,۰۳۰ = ۹۳۰ + ۳۰ + ۱,۲۵۰ + ۸۲۰ = \text{تقدینگی}$$

سپرده غیردیداری + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه = شبه پول

$$\text{واحد} = ۱,۴۱۰ = ۹۳۰ + ۴۸۰ = \text{شبه پول}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

ب) دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، تجارت، قیمت، رشد و پیشرفت، فقر و مالیات و ... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار دهند.

پ) هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

هزینه‌های غیرمستقیم - هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود اقتصادی
سود حسابداری

هزینه‌های غیرمستقیم (هزینه فرصت) + سود اقتصادی = سود حسابداری \Rightarrow

ت) هنگامی که در جامعه مازاد عرضه وجود دارد، قیمت بازار بالاتر از قیمت تعادلی است و تنها ۳۱۰ تومان بالاتر از قیمت تعادلی است.

(ث)

تولید خارجی‌های مقیم آن کشور - تولید داخلی آن کشور = تولید ملی یک کشور

تولید افراد آن کشور که در خارج زندگی و کار می‌کنند +

در صورتی که تولید افراد کشور که در خارج ساکن هستند با تولید خارجیان

مقیم کشور برابر باشد، تولید داخلی معادل تولید ملی آن کشور می‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۶، ۱۵، ۲۸، ۲۷، ۲۹، ۳۶ و ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

(عزیز الیاسی پور)

هزینه «۳»

تشریح موارد نادرست:

الف) زبان و واژگان شعری در قصاید دوره انقلاب اسلامی به سبک خراسانی نزدیک است.

د) در سال‌های نخستین این دوره، از تمثیل و نمادگرایی کمتر بهره گرفته می‌شد.

ه) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی در این دوره آشکار است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۹۹)

(مبتنی فرهادی)

هزینه «۱»

الف) ویژگی ادبی نثر دوره انقلاب اسلامی

ب و ج) ویژگی ادبی نثر دوره معاصر

د و ه) ویژگی زبانی نثر دوره معاصر

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۷، ۹۸، ۱۰۰ و ۱۰۱)

وزن سایر ایات:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
 گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن
 گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
 (علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

(رفنا نوروزیگی)

«۲- گزینه ۲»

موارد «ب» و «ج» از ویژگی‌های ادبی و مورد «الف» از ویژگی‌های زبانی شعر این دوره است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۱۲۸- گزینه ۲»

موارد حذف همزه: آزین، دوزز، پیشمامی

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت «فعولن فعولن فعولن» است و نام آن «متقارب مثمن سالم».

گزینه «۳»: وزن بیت یک دسته‌بندی هجایی دارد.

گزینه «۴»: در بیت، هجای کشیده مشهود نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(پوریا هسین پور)

«۱۲۴- گزینه ۴»

وزن «رنگ رخ باخته است» عبارت است از: فاعلاتن فعلن.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

(حسینعلی موسیزاده)

«۱۲۵- گزینه ۳»

سر شِ کس تِوار در با/ لش کِشی د// نَه وا بِی / یا رِی (رِیش دا / دِ تکرار فاعلاتن و تبدیل صوت بلند به کوتاه در کلمه یاری

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زَبُرْهَا بِرْخا سَتْغُوْغَا هَا// آسِ مَانْشِدْ خَشْمَغِنْ گُوا

(كتاب آبی)

نِبِنَا گَا/ هان: فاعلاتن (تبدیل صوت بلند به کوتاه ندارد)

گزینه «۲»: صَبْحَ گَا هَان / کِبسْتِمِی / ماَند: فاعلاتن مفاععلن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۹۷)

(پس تکرار فاعلاتن نیست)

گزینه «۴»: اوَجَهَانَ بِی/ نِیستَنَ رو / یِجَهَانَ با / او : تکرار فاعلاتن

(تبدیل صوت بلند به کوتاه ندارد)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

(مهمن اصغری)

«۱۳۰- گزینه ۲»

در بیت صورت سؤال شاعر برای زخم‌های عشق خود، گواه عرضه می‌کند اما در بیت گزینه «۲» شاعر برای ادعای خود (زخم عشق داشتن) گواهی ندارد.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شهید عشق نیازی به گواه ندارد.

گزینه «۳»: با اشک و آه ادعای عاشق بودنم را ثابت می‌کنم.

گزینه «۴»: چهره سرخ گواه عقل عاقل و چهره زرد شاهدی برای عشق عاشق است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۰۰)

(مبتبی فرهادی)

«۱۲۶- گزینه ۴»

بیت این گزینه در وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و بحر «رمم مثمن سالم» سروده شده است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۳»: مقاعیلن مقاعیلن مقاعیلن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

(رفنا نوروزیگی)

«۱۳۱- گزینه ۳»

الف) قرن چهارم هجری، دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی بود.

ج) شعر حکمی و اندرزی در دوران سامانی به وجود آمد و در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

د) انواع رایج شعر در آن عصر، «حماسی»، «مدحی»، و «غنایی» بود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۳)

(سیدعلیرضا احمدی)

«۱۲۷- گزینه ۳»

وزن بیت گزینه «۳»، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» و نام آن «رمم مثمن سالم» است.

در سایر ایات رکن پایانی با سایر اركان متفاوت است و در نتیجه بحر آن‌ها نمی‌تواند سالم باشد.

عمرها در پی مقصود به جان گردیدیم

مق-	ی	پـ	در	ها	ر	عمـ	
-	U	U	-	-	U	-	

دیمـ	دـ	بـ	جـان	گـر	دـیـ	صـوـ	
-	-	-	-	U	U	-	

وزن سایر گزینه‌ها نیز چنین است:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۲»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینه «۴»: فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، ترکیبی)

«گزینه ۲»

محتوای نثرهای دوره سامانی بیشتر علمی بود و گاهی نثرهای حماسی، تاریخی و دینی هم در آثار این دوره دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (ا)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

«گزینه ۳»

بیت فاقد جناس و کلمه «گل» دارای تکرار است.

بررسی گزینه‌های دیرگزینه

گزینه «۱»: جناس همسان: رود: ۱ - فرزند ۲ - رودخانه (رود به معنای نوعی ساز نیز هست) / فاقد تکرار

گزینه «۲»: جناس همسان: خویش اول و سوم «خود» خویش دوم: «قوم و خویش» / تکرار: خویش اول و سوم به معنی «خود» دارای تکرار است.

گزینه «۴»: جناس همسان: ۱ - سوی در مصراع اول: جانب، طرف ۲ - سوی در مصراع دوم: نور، روشنایی / تکرار: سوی در مصراع اول دارای تکرار است.

(علوم و فنون ادبی (ا)، برع لغتی، ترکیبی)

«گزینه ۴»

واژه‌آرایی: تکرار واژه «تو» / اشتقاق: «دیوانه» و «دیوانگی» / **تشرییم سایر گزینه‌ها**

گزینه «۱»: تشییه پنهان (مضمر) روی به لاله (از لحاظ سرخی) و سرکشی‌های یار به شعله (از لحاظ غیرقابل مهار بودن) / بیت فاقد استعاره است.

گزینه «۲»: جناس: «روی» و «موی» / بیت فاقد کنایه است.

گزینه «۳»: بیت فاقد جناس ناقص است. «پای» و «پای» تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (ا)، بیان و برع، ترکیبی)

«گزینه ۳»

وزن بیت گزینه «۳» عبارت است از: «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن». این

وزن در مصراع صورت سؤال نیز وجود دارد.

عارفان را همه در شرب مدام اندازد

در	مـ	هـ	را	فان	ر	عا	
-	U	U	-	-	U	-	

زد	دا	منـ	دا	مـ	بـ	شر	
-	-	-	-	U	U	-	

(مبتدی فرهادی)

«گزینه ۱»

هجاهای کشیده عبارت‌اند از: بیش (۱)

هجاهای بلند عبارت‌اند از: طا در زی دارم با را چا ای کن ظر در شی دارا (۱۵)

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۷ تا ۵۰)

(سید علیرضا احمدی)

«گزینه ۳»

«ـش» حروف الحاقی است و حذف می‌شود، اما «ـغ» و «ـاق» که حروف اصلی قافیه هستند، چون از نظر املایی تفاوت دارند، پس قافیه غلط است.

بررسی سایر گزینه‌ها

گزینه «۱»: (خار جان) و (خارجان) جناس مرکب است و واژه‌های قافیه «جان» و «خارجان» می‌باشند و درست است.

گزینه «۲»: کلمات «ـمـکـنـ» و «ـسـخـنـ» بر مبنای قاعدة ۲، هم‌قافیه‌اند. توجه داشته باشد و واژه «ـسـخـنـ» در بسیاری از موقع بنا بر ضرورت قافیه، «ـسـخـنـ» تلفظ می‌شود.

گزینه «۴»: با توجه به تفاوت معنایی «است» در دو مصراع، می‌توان آن را قافیه در نظر گرفت. اولی به معنای «وجود دارد» (غیر اسنادی) و دومی به معنای «می‌باشد» (اسنادی) است. توجه داشته باشد که «ـوـعـدـهـ» و «ـسـجـدـهـ» نمی‌توانند قافیه باشند؛ چرا که همواره «ـهـایـ» بیان حرکت «ـهـ» در پیان واژه‌ای محسوب می‌شود، بنابراین «ـوـعـدـ» و «ـسـجـدـ» نمی‌توانند قافیه بسازند.

(علوم و فنون ادبی (ا)، قافیه، صفحه ۹۱)

(آریتا بیدقی)

«۱۴۲- گزینهٔ ۴»**عبارت نادرست:**

چهره‌های متفاوت سیاست هویت: یا به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند و سبب چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع می‌شود یا گروه‌های به حاشیه رانده شده را به رسمیت می‌شناسد و از آنان حمایت می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۷ تا ۹۰)

«۱۳۸- گزینهٔ ۳»

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: عزلت و گوشه‌گیری و انزوا موجب سربلندی است.

مفهوم بیت گزینهٔ «۳»: برای دوری از خلق و از یاد رفتن آن‌ها گوشه‌گیری اختیار کن، نه برای شهرت طلبی.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۰)

(آریتا بیدقی)

«۱۴۳- گزینهٔ ۱»

باز شدن جعبهٔ پاندورا ← پیدایش سیاست هویت ملی‌گرایی و وطن‌دوستی مشخصه اصلی آن است ← ناسیونالیسم دوره‌ای که افراد مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی را براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی خود پی‌می‌گیرند ← دورهٔ پسامدرن برای جهان اسلام به هیچ وجه نگران‌کننده نبود که بزرگترین دانشمند صرف و نحو زبان عربی یک ایرانی به نام سیبویه است ← الگوی تعارف

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۵، ۸۷، ۸۸ و ۸۹)

«۱۳۹- گزینهٔ ۳»

بیت صورت سوال، علم بدون عمل را نکوهش می‌کند؛ این مفهوم در ابیات گزینه‌های مرتبط یافت می‌شود.

مفهوم بیت گزینهٔ «۳»، «نکوهش بی‌دانشی» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۵)

(آریتا بیدقی)

«۱۴۴- گزینهٔ ۲»

پیش بردن برخی فرهنگ‌ها و هویت‌ها ← نگاه کردن از چشم فرهنگی و هویتی به فرهنگ‌ها و هویت‌ها
سیاست‌گذاری هویتی دولت‌ها ← تعیین هویت ملی و چگونگی توزیع مزایا نسل‌کشی در کامبوج ← مدل همانندسازی حل مشکلات توسط حکومت‌ها و برقراری همدلی مردم با یکدیگر ← الگوی تعارف

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۸، ۸۴ و ۹۰)

«۱۴۰- گزینهٔ ۴»**موضوع ابیات:**

گزینهٔ «۱»: مدرج

گزینهٔ «۲»: پند و اندرز

گزینهٔ «۳»: حمامه

گزینهٔ «۴»: عرفان و غم‌گرایی

عرفان از موضوعات سبک عراقی است و در سبک خراسانی نمی‌گنجد.
غم‌گرایی هم نقطه مقابل شادی و خوشباشی است که از مقاهم پر تکرار در شعر سبک خراسانی می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

جامعه‌شناسی (۳)

(آریتا بیدقی)

«۱۴۵- گزینهٔ ۳»

فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند ← پیامد جهانی شدن و توسعه ارتباطات
داوری ارزش‌ها بیرون از دایرة علم صورت گیرد (علت) ← ارزش‌های غالب در زندگی اجتماعی، ارزش‌های ثروتمندان و قدرتمندان خواهد بود. (پیامد)
از بین رفتن فرصت گفت‌و‌گو ← پیامد تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ و ۸۶)

«۱۴۱- گزینهٔ ۲»

الگوی تعارف هویت‌ها ← رشد و شکوفایی جهان اسلام
نظریهٔ آفریقاپی تبار و نظریهٔ آمریکایی بومی ← هر گروه و جامعه‌ای می‌خواهد از چشم خودش به خودش بنگرد.
 تقسیم‌بندی‌های نژادی و قومی ← مدل تکثیرگرا
کشتار مسلمانان میانمار ← وحدت هویت‌ها
(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۶ و ۸۸)

جامعه‌شناسی (۱)**گزینهٔ ۳**

(آریتا بیدقی)

(آریتا بیدقی)

۱۵۱- گزینهٔ ۴

- الف) کنش اجتماعی تنها در حضور دیگران صورت نمی‌گیرد.
 ب) خطکشی‌های خیابان ← پدیده اجتماعی
 ج) پاسخ دادن یا ندادن به سلام ← پیامد ارادی به اراده جواب‌دهنده سلام
 د) پیامد طبیعی ورزش کردن ← تندروستی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۸، ۱۱ و ۱۳)

(خطمه صفری)

۱۵۲- گزینهٔ ۴

- اگر جوامع، هنجارها و اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.
 اگر مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند، فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی جامعه خود را کاهش می‌دهند.
 جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند و عقل و وحی را به عنوان دو روش علمی، معتبر نمی‌دانند، نمی‌توانند از حق یا باطل بودن عقاید و آرمان‌ها سخن بگویند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۷، ۵۸ و ۵۹)

(خطمه صفری)

۱۵۳- گزینهٔ ۳

- ارزیابی جهان‌های اجتماعی ← براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند.
 زوال عقلانیت ذاتی ← از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها
 جهان‌های اجتماعی در عرض هم ← تنوع جهان‌های اجتماعی و ارتباط فعالانه جهان اجتماعی زنده و سالم با جهان اطراف خود

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۱، ۳۲، ۳۴ و ۳۹)

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

۱۵۴- گزینهٔ ۴

- کنش‌های اجتماعی انسان‌ها، از پدیده‌های جهان اجتماعی هستند که مطابق با دسته‌بندی این اجزا براساس اندازه و دامنه، جزء پدیده‌ها و اجزای خرد جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.
 هنجارها و نمادها از لایه‌های سطحی جهان اجتماعی و عقاید و ارزش‌ها، از لایه‌های عمیق آن هستند.
 فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۰ و ۳۶)

- عبارت اول ← یادگیری همه علوم، ارزش پکسانی ندارد.
 عبارت دوم ← نافع‌ترین علوم
 عبارت سوم ← علوم ابزاری

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در بهان اسلام، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۱۴۷- گزینهٔ ۴

برخی از سنت‌های الهی در قرآن معرفی شده‌اند. از این جهت قرآن کریم ما را به شناخت سایر سنت‌های الهی که در قرآن معرفی نشده‌اند، دعوت می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در بهان اسلام، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۴۸- گزینهٔ ۴

- عبارت اول ← عقل انتقادی
 عبارت دوم ← عقل ابزاری
 عبارت سوم ← عقل تفسیری

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در بهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۴۹- گزینهٔ ۳

(کتاب آبی)

انتقادی	تفسیری	تبیینی	جامعه‌شناسی
انتقادی	تفسیری	ابزاری	عقل
تجویزی و انتقادی	تفسیری	تبیینی	دانش

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در بهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۱۵۰- گزینهٔ ۲

ابوریحان بیرونی، در کتاب «تحقيق مالله‌نہد» با روش تجربی و تفہمی، فرهنگ جامعه هند را توصیف کرد و با استفاده از روش عقلی، به ارزیابی انتقادی این فرهنگ پرداخت.

علم مدنی فارابی، به تبیین، یعنی علت‌یابی واقعیت‌های اجتماعی و بررسی تغییرات و تحولات آن‌ها می‌پردازد.

ابن خلدون با تأثیرپذیری از قرآن، به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود. روش او در علوم اجتماعی، مشابه روشی است که چهارصد سال بعد، کنت در جامعه‌شناسی تبیینی به کار گرفت.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در بهان اسلام، صفحه‌های ۹۸ تا ۱۰۰)

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترشده است.

حیات معنوی اسلام → گستردن افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از هویت جهان اسلام القا می‌کردند، در بین جوامع اسلامی و از جمله در جامعه ایران رواج پیدا کند. خودباختگی فرهنگی مسلمانان → رواج تصاویر شرق‌شناسان از هویت

جهان اسلام در بین جوامع اسلامی
حکیمان و شاعرانی چون مولوی، سعدی، حافظ و... خدمات بی‌نظیری انجام دادند که موجب گسترش زبان فارسی در جهان اسلام شد.

خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران → گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«گزینه ۴»
(علیرضا هیدری)
فارابی مدینه فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس قانون و سنت الهی شکل می‌گیرد.

از نظر فارابی، حقیقت با اراده الهی تعیین می‌شود.
از نظر فارابی حقیقت با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.
در نگاه فارابی جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، عقلانی و الهی نباشد، جوامع جاهلی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

«گزینه ۲»
(سید محمدعلی مرتفعی)
«أخذ ... بربون»: شروع به بروز کردند (رد گزینه ۳) / «أنواع الطيور»: انواع پرنده‌گان (رد گزینه ۴؛ کلمه « مختلف » در ترجمه اضافی است) / «من الأفضل»: بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن يَسْتَشِرُوا»: که مشورت نمایند / «خبريراً»: (اسم نکره) یک کارشناس، کارشناسی (رد گزینه ۳) / «لكي لا يُواجهوها»: تا مواجهه نشوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مشكلاتي / في مزارعهم»: در مزارعه‌های خود (رد گزینه ۴؛ جایگاه آن در ترجمه درست نیست. باید در انتهای عبارت بیاید).

(تربیمه)

(فاطمه صنفری)

منزلت اجتماعی ← انتسابی، متغیر و اجتماعی
فرزند اول خانواده ← اجتماعی و ثابت و انتسابی
وقت‌شناس ← فردی، متغیر و انتسابی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

قدرت سیاسی و نظامی غرب در نخستین رویارویی‌ها، بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت و این امر سبب شد، تصویری که شرق‌شناسان و تاریخ‌نگاران غربی از جامعه ایران رواج پیدا کند. خودباختگی فرهنگی مسلمانان → رواج تصاویر شرق‌شناسان از هویت

جهان اسلام در بین جوامع اسلامی
حکیمان و شاعرانی چون مولوی، سعدی، حافظ و... خدمات بی‌نظیری انجام دادند که موجب گسترش زبان فارسی در جهان اسلام شد.

خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران → گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«گزینه ۴»
(علیرضا هیدری)
فارابی مدینه فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس قانون و سنت الهی شکل می‌گیرد.

از نظر فارابی حقیقت با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.
از نظر فارابی حقیقت با اراده الهی تعیین می‌شود.
در نگاه فارابی جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، عقلانی و الهی نباشد، جوامع جاهلی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

(فاطمه صنفری)

فرایند مشارکت افراد در زندگی اجتماعی ← جامعه‌پذیری
فتوت‌نامه‌ها ← تعیین روابط میان حرفه و جامعه
طبقه سوم جوامع فئوالی ← دارای هویت منفی و پست و عدم اعتبار قانونی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۸۴)

خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران → گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«گزینه ۴»
(علیرضا هیدری)
فارابی مدینه فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس قانون و سنت الهی شکل می‌گیرد.

از نظر فارابی حقیقت با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.
از نظر فارابی حقیقت با اراده الهی تعیین می‌شود.
در نگاه فارابی جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، عقلانی و الهی نباشد، جوامع جاهلی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

«گزینه ۲»
(علیرضا هیدری)
«أخذ ... بربون»: شروع به بروز کردند (رد گزینه ۳) / «أنواع الطيور»: انواع پرنده‌گان (رد گزینه ۴؛ کلمه « مختلف » در ترجمه اضافی است) / «من الأفضل»: بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن يَسْتَشِرُوا»: که مشورت نمایند / «خبريراً»: (اسم نکره) یک کارشناس، کارشناسی (رد گزینه ۳) / «لكي لا يُواجهوها»: تا مواجهه نشوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مشكلاتي / في مزارعهم»: در مزارعه‌های خود (رد گزینه ۴؛ جایگاه آن در ترجمه درست نیست. باید در انتهای عبارت بیاید).

(تربیمه)

(فاطمه صنفری)

فرایند مشارکت افراد در زندگی اجتماعی ← جامعه‌پذیری
فتوت‌نامه‌ها ← تعیین روابط میان حرفه و جامعه
طبقه سوم جوامع فئوالی ← دارای هویت منفی و پست و عدم اعتبار قانونی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۸۴)

خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران → گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«گزینه ۴»
(علیرضا هیدری)
فارابی مدینه فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس قانون و سنت الهی شکل می‌گیرد.

از نظر فارابی حقیقت با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.
از نظر فارابی حقیقت با اراده الهی تعیین می‌شود.
در نگاه فارابی جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، عقلانی و الهی نباشد، جوامع جاهلی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

«گزینه ۲»
(علیرضا هیدری)
«أخذ ... بربون»: شروع به بروز کردند (رد گزینه ۳) / «أنواع الطيور»: انواع پرنده‌گان (رد گزینه ۴؛ کلمه « مختلف » در ترجمه اضافی است) / «من الأفضل»: بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن يَسْتَشِرُوا»: که مشورت نمایند / «خبريراً»: (اسم نکره) یک کارشناس، کارشناسی (رد گزینه ۳) / «لكي لا يُواجهوها»: تا مواجهه نشوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مشكلاتي / في مزارعهم»: در مزارعه‌های خود (رد گزینه ۴؛ جایگاه آن در ترجمه درست نیست. باید در انتهای عبارت بیاید).

(تربیمه)

(فاطمه صنفری)

فرایند مشارکت افراد در زندگی اجتماعی ← جامعه‌پذیری
فتوت‌نامه‌ها ← تعیین روابط میان حرفه و جامعه
طبقه سوم جوامع فئوالی ← دارای هویت منفی و پست و عدم اعتبار قانونی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ و ۸۴)

خدمات بی‌نظیر حکیمان و شاعران → گسترش زبان فارسی در جهان اسلام

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«گزینه ۴»
(علیرضا هیدری)
فارابی مدینه فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس قانون و سنت الهی شکل می‌گیرد.

از نظر فارابی حقیقت با کمک عقل و وحی شناخته می‌شود.
از نظر فارابی حقیقت با اراده الهی تعیین می‌شود.
در نگاه فارابی جوامعی که ارزش‌ها و آرمان‌های آن‌ها، عقلانی و الهی نباشد، جوامع جاهلی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

«گزینه ۲»
(علیرضا هیدری)
«أخذ ... بربون»: شروع به بروز کردند (رد گزینه ۳) / «أنواع الطيور»: انواع پرنده‌گان (رد گزینه ۴؛ کلمه « مختلف » در ترجمه اضافی است) / «من الأفضل»: بهتر است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أن يَسْتَشِرُوا»: که مشورت نمایند / «خبريراً»: (اسم نکره) یک کارشناس، کارشناسی (رد گزینه ۳) / «لكي لا يُواجهوها»: تا مواجهه نشوند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مشكلاتي / في مزارعهم»: در مزارعه‌های خود (رد گزینه ۴؛ جایگاه آن در ترجمه درست نیست. باید در انتهای عبارت بیاید).

(تربیمه)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۶۷- گزینه «۴»

صورت سؤال اسمی مبنی را می خواهد که در محل اعراب جر قرار گرفته باشد. در گزینه «۴»، هر دو کلمه «ما» مبنی آن، از جهت نقش، مضافقیه هستند و از نظر اعراب، در محل جر. (ترجمه عبارت: قطعاً خدا به اندازه آنچه می دهد، می گیرد و به اندازه آنچه محروم می کند، جبران می نماید!)

تشريم گزينه هاي ديگر:

گزینه «۱»: در این گزینه اسم مبنی نداریم.

گزینه «۲»: در این گزینه اسم مبنی نداریم.

گزینه «۳»: «من» اسمی مبنی است اما در نقش مبتدا و در محل اعراب رفع قرار گرفته است.

نکته مهم درسی:

«اسم واقع بعد از حرف جر» و «مضافقیه» دو نقشی هستند که اعراب جر می گیرند و مجرور می شوند.

(قواعد اسم)

(ممدرضا سوری)

۱۶۸- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «زمیلات» مبتدا و «حاولن» خبر است. در این گزینه خبر، یک فعل (یک جمله فعلیه) است و از این نظر با سایر گزینه ها متفاوت است. زیرا خبر در گزینه های دیگر به شکل یک اسم آمده است.

تشريم گزينه هاي ديگر:

گزینه «۱»: «ترک» مبتدا و «سهیل» خبر آن است.

گزینه «۲»: «شباب» مبتدا و «قادرون» خبر آن است.

گزینه «۳»: «القرآن» مبتدا و «صبح» خبر آن است. (دقت کنید «یُرِشدَنَا» جمله وصفیه برای توصیف اسم نکره «صبح» است و نمی تواند خبر باشد.)

(انواع بملات)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۶۹- گزینه «۳»

در گزینه «۳»، «مدح» مفعول برای فعل «یکرهون» است و نمی تواند مفعول مطلق باشد. (ترجمه عبارت: شاعر نباید حاکم را مدح کند، چرا که مردم مدح حاکمان ستمگر را دوست ندارند!)

راه دیگر برای پی بردن به جواب، حذف کلمه مشکوک به مفعول مطلق است، فراموش نکنید با حذف مفعول مطلق، ساختار و معنای جمله نباید ناقص شود. (با حذف «مدح» در عبارت داده شده، معنای فعل «یکرهون» ناقص می ماند!)

تشريم گزينه هاي ديگر:

گزینه «۱»: «عرفنا» فعل و «معرفة» مصدر آن است که مفعول مطلق نوعی به حساب می آید.

گزینه «۲»: «یجیبون» فعل و «اجایه» مصدر آن است که خود مفعول مطلق نوعی است.

گزینه «۴»: «برشد» فعل و «ارشاد» مصدر آن و مفعول مطلق نوعی است. (مفعول مطلق)

(سید محمدعلی مرتفعی)

۱۶۲- گزینه «۲»

«قول»: می گویند (رد گزینه «۳») «لنا»: به ما (رد گزینه «۳») «الغیوم و النجوم»: ابرها و ستارگان (رد گزینه «۴») «الشمسُ معَ جذوتها المُستَعْرَة»: خورشید با پاره های آتش فروزانش (رد سایر گزینه ها) / «أَيَّهَا الإِنْسَان»: ای انسان (رد گزینه «۳») «فَكَر»: بیندیش / «فِي خَلْقِ اللَّهِ»: در آفرینش خدا (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۱۶۳- گزینه «۲»

تشريم گزينه هاي ديگر:

گزینه «۱»: «أَعْيُنُونِ» فعل امر مخاطب به معنای «مرا یاری کنید» است. گزینه «۳»: «لَا يَتَأْكُد» فعل مضارع منفی است، بنابراین «تباید» در ترجمه نادرست است.

گزینه «۴»: «وَ هُمْ فِي ...» جمله حالیه است که نادرست ترجمه شده است. ترجمه صحیح عبارت: برخی کشاورزان گیاهان را در مناطق خشک می کارند در حالی که آن ها در انتظار نزول باران نداشته اند!

(ترجمه)

۱۶۴- گزینه «۳»

(مهرب نیک زاد)

«همچون درستکاران»: (مفعول مطلق نوعی + مضافقیه) استغفار الصالحين (رد سایر گزینه ها) / «أمرٌ شَخْصٍ يَخْوَسْتِمْ»: استغفرنا (رد گزینه «۴»)

(ترجمه)

۱۶۵- گزینه «۳»

تشريم گزينه هاي ديگر:

گزینه «۱»: «جمع سالم للمذکر» نادرست است. «المدفون» مفرد مذکور است. دقت کنید «ون» جزء خود کلمه است و علامت جمع نیست.

گزینه «۲»: «متعد» نادرست است. «ینام» (می خوابید) فعل لازم است. گزینه «۴»: «مزید ثلاثی ...» نادرست است. «یستر» با توجه به حرکت گذاری و وزنش، مشخص است که فعل ثلاثی مجرد است.

(تملیل صرفی و اعراب)

۱۶۶- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابهر)

«تَتَكَلَّمُ» فعل مضارع از باب تفعّل است که بر وزن «تَتَقَعَّلُ» می آید، همچنین «مَعَيْنَة» اسم مفعول به معنی «تعیین شده، مشخص شده» است، پس باید روی عین الفعل خود حرکت فتحه داشته باشد.

(فقط هر کات)

(سید علیرضا علویان)

۱۷۴- گزینهٔ ۲

مقامات آمریکایی در اسناد خود، روابط ایران و اسرائیل را در زمان حکومت پهلوی چنین توصیف کرده‌اند: «ایران با وجودی که اعمال اسرائیل‌ها را در مقابل کشورهای دوست عرب خود (شاه اردن، مصر و ...) محکوم می‌کند، روابط خصوصی خوبی با اسرائیل دارد و با اینکه تبادلات سفیر در بین دو کشور انجام نشده است، ولی پیام‌های جاسوسی و اطلاعاتی بین دو کشور به طور منظم رد و بدل می‌شود و تکنسین‌های اسرائیلی در بیشتر پروژه‌های کشاورزی و غیره، مربوط به حال و آینده حضور دارند.»

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۹)

(ابراهیم احمدی - بوشهر)

۱۷۰- گزینهٔ ۴

صورت سوال، گزینهٔ صحیح را در مورد جزء تأکیدشده می‌خواهد به خاطر داشته باشید:

- «إنَّ» (از حروف مشتبهه بالفعل) همیشه کل جمله بعد از خود را تأکید می‌کند.

- مفعول مطلق تأکیدی، فعل مربوط به خود در جمله را تأکید می‌نماید. در گزینهٔ ۴، «انتشار» مفعول مطلق تأکیدی است، پس فعل مربوط به آن (ینتشر) مورد تأکید واقع شده است

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ ۱: «إنَّ» کل جمله اسمیه بعد از خود را تأکید می‌کند، نه فقط فعل موجود در عبارت را.

گزینهٔ ۲: «محاولة» مفعول مطلق تأکیدی است که فعل مربوط به خود (یعنی «حاولَ») را تأکید می‌کند.

گزینهٔ ۳: «إنَّ» کل جمله اسمیه بعد از خود را تأکید می‌کند، نه فقط یک اسم را.

تاریخ (۳)

(سید علیرضا علویان)

۱۷۵- گزینهٔ ۲

مخالفت صريح امام خميني (ره) با قانون مصونيت قضائي و سياسي اتباع آمريکاي مقيم ايران (کاپيتولاسيون)، حکومت پهلوی را چنان به وحشت انداخت که ايشان را در سحرگاه ۱۳ آبان ۱۳۴۳ در قم دستگير و به کشور ترکيه تبعيد کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

(مفعول مطلق)

(میلاد هوشیار)

۱۷۶- گزینهٔ ۴

در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی ایران، وضعیت زندگی و معیشت عموم مردم که بیشتر در روستاهای زندگی می‌کردند، مناسب نبود و در بیشتر نقاط ایران، روستانشین‌ها در فقر و بی‌سوادی به سر می‌بردند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۱)

(میلاد هوشیار)

۱۷۷- گزینهٔ ۲

گروه موسوم به هیئت‌های مؤتلفه اسلامی پس از تبعید امام خميني (ره)، مبارزه مسلحane و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد و حسنعلی منصور، نخست وزیر وقت، را ترور کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۲)

(میلاد هوشیار)

۱۷۱- گزینهٔ ۲

نخستین مرحله برنامه‌های اصلاحی با عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰، در زمان نخستوزیری علی امینی آغاز شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۷)

(پواد میربلوکی)

۱۷۸- گزینهٔ ۳

محمد رضا شاه پهلوی در پاسخ مساعد به خواسته‌های آمریکا، هویدا را برگزار و جمشید آموزگار را به نخستوزیری منصوب کرد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

(پواد میربلوکی)

۱۷۹- گزینهٔ ۴

در گذشت حاج آقا مصطفی خمینی، چنان تلاطم و موجی به وجود آورد و جان تازه‌ای به مبارزات بخشید که می‌توان فهمید چرا حضرت امام، رحلت او را «از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی» خواند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۴)

(میلاد هوشیار)

۱۷۲- گزینهٔ ۳

امام خمینی (ره) به دنبال جنایت حکومت پهلوی در مدرسهٔ فیضیه قم و مدرسهٔ طالبیه تبریز، طی اعلامیه مهمی، شاه را به طور مستقیم سرزنش کردند و نقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۹)

گزینه «۲۰»

(پواد میربلوکی)

شاه پس از سرکوب تظاهرات دانشجویان و دانشآموزان در مقابل دانشگاه تهران (۱۳ آبان)، ارتشد غلامرضا ازهاری را جانشین شریف امامی کرد تا وی با برقرار کردن حکومت نظامی از سرعت حرکت انقلاب بکاهد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۶)

جغرافیا (۳)**گزینه «۳۱»**

(غاطمه سقایی)

با توجه به موقعیت جغرافیایی و نوع ناهمواری‌ها، برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین‌لرزه، زمین‌لغزش، سیل و خشکسالی در ایران بیشتر از دیگر حوادث رخ‌می‌دهند. از میان این مخاطرات، سیل منشأ بروزن زمینی و زمین‌لرزه منشأ درون‌زمینی دارد.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۲)

گزینه «۲۱»

(علیرضا رضایی)

کمریند کوهستانی آلپ - هیمالیا جایی است که پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۷)

گزینه «۱۱»

(آزاده میرزاچی)

آبدھی رودها معمولاً در طول سال تغییر می‌کند و در کشور ما در زمستان و اوایل بهار آبدھی رودها افزایش می‌یابد.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۹)

گزینه «۴۰»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)

چنانچه حجم آب رودخانه، از میانگین سالیانه آبدھی رود (دبی) آن، بیشتر شود، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۹)

گزینه «۱۰»

(زهراء امیر)

حوضه «الف» گردد و شب آن بیشتر است. در این حوضه مدت زمان کمتری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند؛ زیرا در این حوضه‌ها به علت انشعابات پراکنده سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه جریان‌ها همزمان به خروجی می‌رسند و موجب سرریز و وقوع سیل می‌شوند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۰ تا ۹۲)

تاریخ (۱) و (۲)**گزینه «۱۹۱»**

(کنکور فارج از کشور ۹۱)

زمانی که لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها متوقف شوند، امکان تجمع انرژی بیشتر می‌شود و ممکن است در اثر تخیلهٔ یکمaraه انرژی، زمین‌لرزه شدیدتری رخ دهد.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۰)

(سراسری ۹۱)

گزینه «۲۰۰»

بارش‌هایی که شدت آن‌ها کمتر اما مدت آن‌ها بیشتر است، تأثیر بیشتری در ناپایداری دامنه‌ها و موقع زمین‌لغزش دارند؛ بر عکس، بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۰ و ۹۵)

(غاطمه سقایی)

گزینه «۳۰۰»

خشکسالی ممکن است در هر نوع آب و هوایی اعم از خشک یا مرطوب روی دهد. بیشترین مناطقی که در مقابل خشکسالی حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند، در مناطق خشک و نیمه‌خشک (مجاور مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدى) قرار گرفته‌اند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۷ و ۹۸)

(غاطمه سقایی)

گزینه «۱۰۰»

معمول‌ترین نوع خشکسالی، خشکسالی آب و هوایی است. در خشکسالی آب و هوایی، مناطقی که دچار خشکسالی می‌شوند، تغییر می‌کنند و ثابت نیستند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۷ و ۹۸)

(غاطمه سقایی)

گزینه «۳۰۰»

در خشکسالی زراعی، میزان ریزش‌های جوی کمتر از میانگین بارش منطقه نیست اما با توجه به این که نیاز آبی گیاهان مختلف است، ممکن است بارش‌ها نیاز یک نوع زراعت یا کشت را بر طرف نکنند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۹۹)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۳۰۰»

از آنجا که در گاهشماری اوستایی، سال را ۳۶۵ شب‌نوروز می‌گرفتند، در هر ۴ سال یک شب‌نوروز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شب‌نوروز از سال حقیقی عقب می‌افتد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۹۰ تا ۹۵)

«گزینه ۳»

(علی محمد کریمی)

تمدن میسین به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را «عصر تاریکی» نامیده‌اند.

(تاریخ (۱)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۵۲)

«گزینه ۳»

(علی محمد کریمی)

یکی از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت اشیا و ابزارهای مفرغی از آمیختن مس با ماده قلع بود. مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۶)

«گزینه ۴»

(سید علیرضا علویان)

اردشیر دوم به خوش‌گذرانی و راحت‌طلبی مشهور بود. در دوران فرمانروایی او مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

«گزینه ۳»

(سید علیرضا علویان)

ساخت بناهای طاق‌دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به شمار می‌رود. هنر گچبری در زمان اشکانیان رواج یافت و در بناهای کوه خواجه، به نهایت ظرافت رسید. آرایه دیگری که در معماری اشکانی رواج داشته، نقاشی دیواری است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۸)

«گزینه ۳»

(میلاد هوشیار)

مهمنترین ویژگی تاریخ‌نگاری روایی در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایتها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

«گزینه ۱»

(میلاد هوشیار)

پیمان نامه عمومی مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود. پس از آن با نزول تدریجی آیات مربوط به جهاد، خمس، زکات، جزیه و ...، نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام و الگوی حکومتی پیامبر کامل شد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرگز تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

«گزینه ۱»

(میلاد هوشیار)

پس از سال‌ها اختلاف و نزاع در دربار ساسانی، بزدگرد سوم بر تخت نشست؛ امور کشور کمی سامان یافت و سپاه ایران با شکست مسلمانان در جنگ چسر یا پل، بیشتر متصرفات آنان را پس گرفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۸۱)

جغرافیای پایه

(پهلو میربلوکی)

«گزینه ۴»

هولاکو خان در عین جالوت از سپاه مملوکان مصر شکست خورد و از ادامه پیشروی باز ماند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۵)

(پهلو میربلوکی)

«گزینه ۲»

شورش افغان‌ها و تسخیر اصفهان یک تهاجم خارجی محسوب نمی‌شود؛ زیرا قندهار بخشی از قلمرو صفوی به شمار می‌رفت.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۱۶)

(غاطمه سقابی)

«گزینه ۴»

علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده کرده و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۳)

(کلکتور سراسری ۱۴۰۰)

«گزینه ۳»

میزان بارش در تبریز از شیراز بیشتر است، زیرا در تبریز که در عرض جغرافیایی و ارتفاع بالاتری قرار دارد، به خاطر برخورداری از شرایط بارش یعنی سریع‌تر تراکم شدن رطوبت موجود در هوای سرد و بالاتر بودن تعداد مولکول‌های هوای سرد در واحد حجم، موقعیت مناسب‌تری دارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۸)

(غاطمه سقابی)

«گزینه ۲»

بعضی از دشت‌ها بر اثر انباست مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست بوجود آمدند. مانند شکل صورت سؤال که دشت نهادن در استان همدان را نمایش می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

(غاطمه سقابی)

«گزینه ۳»

امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۸۱)

(غاطمه سقابی)

«گزینه ۳»

نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها، به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

تشریف سایر گزینه‌ها

(غاطمه سقایی)

۲۱۰- گزینه «۳»

مرزهای پیشاز (قبل از سکونت)، مرزهایی هستند که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند؛ مانند مرز بین کانادا و آلاسکا که بعدها به ترتیج مردم در دو طرف آن اسکان یافته‌اند. این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

(پفراغیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۳۲)

گزینه «۱»: انسان‌ها برای بهره‌برداری از محیط طبیعی، از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه نواحی مختلفی را پیدا می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

گزینه «۲»: نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

گزینه «۴»: نواحی، تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

(پفراغیا (۲)، ناهیه پیست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

فلسفه دوازدهم

(نیما پواهری)

۲۱۱- گزینه «۲»

کتاب‌های زیر از مهم‌ترین آثار ابن سینا هستند:
۱. قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه پژوهشی است، از معروف‌ترین آثار ابن سینا بهشمار می‌رود.

۲. شفا: این کتاب نیز یک دایرة‌المعارف عظیم علمی و فلسفی است و مشتمل بر موضوعاتی چون منطق، ریاضی، علوم طبیعی و الهی می‌باشد. قسمت الهیات شفا که در بردارنده فلسفه ابن سیناست، کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است.

۳. نجات: بیانی مختصر در فلسفه ابن سیناست و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است.

۴. انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده که در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است.

۵. اشارات و تنبیهات: آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در حکمت را شامل می‌شود و امروز هم جزء کتاب‌های درسی است.

۶. دانشنامه عالیابی: به زبان فارسی است و ابواب مختلف حکمت در آن مندرج است. این کتاب در اصفهان و برای علاء‌الدوله، حاکم آن شهر نوشته شده است.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۰)

(نیما پواهری)

۲۱۲- گزینه «۳»

هنگامی که ابن سینا می‌گوید نظام طبیعت نظام احسن است، منظورش این است که این نظام بهترین نظامی است که می‌تواند در این مرتبه (مرتبه ماده) تحقق پیدا کند. لذا بالقوچی و تحقق تدریجی کمال این مرتبه از عالم با نظام احسن بودن آن منافاتی ندارد.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

(نیما پواهری)

۲۱۳- گزینه «۳»

هنگامی که ابن سینا می‌گوید نظام طبیعت نظام احسن است، منظورش این است که این نظام بهترین نظامی است که می‌تواند در این مرتبه (مرتبه ماده) تحقق پیدا کند. عالم مجردات در نهایت کمال ممکن و محض است و سراسر خیر و نیکی است و هیچ جنبه‌ای از شر و عدم در آن راه ندارد. پس نمی‌توان گفت طبیعت از همه مراتب عالم کامل‌تر و بهتر است.

(نیما پواهری)

«۲۱۶- گزینه «۴»

ابن سینا شر را به طور کلی انکار نمی‌کند و نمی‌گوید که آسیب‌ها و نقصان‌هایی که ایجاد می‌شوند خیر است. با این حال او معتقد است از عنایت الهی جز خیر و خوبی صادر نمی‌شود. او این دو نظر را چنین با هم جمع می‌کند که وجود شر مقتضای آفرینش در ماده است. در عالم ماده اشیاء با هم تماس و برخورد دارند و ممکن است چیزی که فی‌نفسه خوب و خیر است برای چیز دیگر منشأ شر شود. بنابراین نظام کلی صادره از خدا نظام احسن و خیر است و شرور به صورت بالعرض و به عنوان پیامد الزاماً در جهان طبیعت وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن سینا وجود شر را به طور کلی انکار نمی‌کند.

گزینه «۲»: ابن سینا معتقد نیست که داوری در باب خیر و شر ممکن نیست. از نظر او یک موجود در سطح جزئی ممکن است شر محسوب شود ولی در سطح کلی نظام طبیعت در مجموع خیر است؛ پس با دیدن یک وجه جزئی نمی‌توان داوری کلی کرد. نه اینکه کلاً نمی‌توان داوری کردا

گزینه «۳»: در نسبت و نقش یک پدیده با نظام کلی طبیعت شری مطرح نیست. بلکه صرفاً در سطح جزئی می‌توان از آن سخن گفت.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۰)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طبیعت و ذات اشیاء طبیعت خیر است و آن‌ها را به سوی رشد و کمال سوق می‌دهد، نه زوال و نقصان.

گزینه «۲»: از نظر ابن سینا همه چیز در مجموع نظام طبیعت خیر محسوب می‌شوند و تنها جایی که می‌توان از شر سخن گفت در تعارض دو پدیده در نسبت با یکدیگر است. پس شر مطلق نداریم.

گزینه «۴»: طبیعت‌شناسی از نظر ابن سینا باید از بررسی روابط میان پدیده‌های طبیعی، رابطه آن‌ها با مبدأ وجود را نیز بررسی کند.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

«۲۱۴- گزینه «۱»

خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند.

توجه: عنایت الهی با علم الهی دو مفهوم کاملاً برابر نیستند و تفاوت دارند. عنایت از نظر ابن سینا عبارت است از علم الهی به ذات خالقیت خود و نقش و ترتیب موجودات در نظام طبیعت و رضایت به این آفرینش. بنابراین عنایت نوعی خاص از علم الهی است و علم الهی اعم از آن است. عنایت سبب آفرینش موجودات است و علم الهی سبب چیزی و تنظیم آن‌ها در یک نظام مشخص و معین که نظام احسن است.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۰)

«۲۱۵- گزینه «۳»

به نظر ابن سینا طبیعت هر شء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. حتی آنچه ظاهرآ شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده‌شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی واقعی ویرانگر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین جهت، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد؛ مثلاً زردشدن برگ‌های سیز درختان در پاییز برای کسی که فقط پاییز را می‌بیند، حادثه‌ای ناگوار تلقی می‌شود اما کسی که چهار فصل را مشاهده می‌کند، می‌داند که پاییز نقش ویژه خود را در اعتدال طبیعت به انجام می‌رساند.

توجه کنید که این سخن ابن سینا به معنای انکار وجود شرور در عالم نیست و نمی‌گوید که آسیب‌ها و نقصان‌هایی که ایجاد می‌شوند خیر است. بحث او این است که از عنایت الهی جز خیر و خوبی صادر نمی‌شود. اما وجود شر مقتضای آفرینش در ماده است. در عالم ماده اشیاء با هم تماس و برخورد دارند و ممکن است چیزی که فی‌نفسه خوب و خیر است برای چیز دیگر منشأ شر شود. بنابراین نظام کلی صادره از خدا نظام احسن و خیر است و شرور به صورت بالعرض و به عنوان پیامد الزاماً در جهان طبیعت وجود دارد.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه ۸۰)

(نیما پواهری)

«۲۱۷- گزینه «۳»

از نظر سهروردی، آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوه استدلالی و محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است و سیر و سلوک روحانی و قلبی هم بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده می‌باشد. معتبر دانستن شهود در فلسفه سهروردی بدین معنی نیست که یک راه موافق با عقل در فلسفه ایجاد شود. فلسفه اساساً دانشی عقلی است و هر شناختی برای داشتن ارزش فلسفی و معرفتی باید به ترازوی عقل و استدلال سنجیده شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لزوماً شهود در امتداد برهان نیست، بلکه گاهی برهان در امتداد شهود صورت می‌گیرد.

گزینه «۲»: شهود یک تجربه شخصی و منحصر به فرد است و قابلیت انتقال به دیگری را ندارد (مگر اینکه خودش تجربه کند)، انتقال دانش به دیگران از طریق صورت‌بندی استدلال‌های عقلی انجام می‌شود.

گزینه «۴»: اینکه در فلسفه سهروردی هر دو ابزار عقل و شهود معتبر دانسته شود به معنای مستقل بودن راه این دو ابزار نیست. چرا که اگر کسی از شهود بدون عقل بهره بگیرد، کار او اصلاً فلسفه محسوب نمی‌شود.

(فلسفه (۲)، دوره میانی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

گزینه «۴»: ظلمت همان عدم نور نیست. ظلمت و نور دو حقیقت وجودی متفاوت هستند. از نظر سهپروردی نور همان وجود نیست. بلکه موجودات به دو دسته موجودات نورانی (مانند مجردات) و موجودات ظلمانی (مانند اجسام و کیفیت جسمانی) تقسیم می‌شوند.

(فلسفه ۱۲)، (وره میانی، صفحه ۸۱)

منطق

(حسن صدری)

گزینه «۴»

منطق یک فایده سلی و یک فایده ايجابی دارد. فایده سلی آن همان آشایی با راههای جلوگیری از مغالطات است. اما فایده ايجابی منطق، شناخت قوانین حاکم بر ذهن است و این قوانین، ابداع منطق دان نیستند، بلکه طبیعی و غیراكتسابی هستند. همچنین اندیشیدن شامل تعریف و استدلال است، بنابراین هیچ‌کدام از گزینه‌های «۲» و «۳» به تنها ی نمی‌توانند پاسخ صحیح سؤال باشند.

(منطق، منطق ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

(حسن صدری)

گزینه «۲»

منظور اصرار از «توانستن»، معنای ظاهری آن نیست، بلکه معنای التزامی آن است، یعنی «اجازه داشتن» برای چنین حرکتی در شطرنج. اما احمد به جای دلالت التزامی کلمه، دلالت مطابقی آن را در ذهن آورده است و آن را به همان معنای « قادر بودن بر انجام کاری » در نظر گرفته است.

(منطق، لغت و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

(نیما پواهری)

گزینه «۳»

هنگامی که یک مفهوم کلی در جایگاه مضاف و یک مفهوم جزئی در جایگاه مضاف‌الیه قرار می‌گیرد (مثال: کتاب علی)، گروه اسمی حاصله در مجموع کلی است و وجود انسان‌های گوناگون با اسم «علی» به معنای کلی بودن مفهوم «علی» نیست، چون کلی و جزئی بودن مفاهیم در اصل در بستر متن و سخن مشخص می‌شود و هنگامی که در یک متن و سخن اسم «علی» آورده می‌شود به مصداق معینی اشاره می‌کند.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(حسن صدری)

گزینه «۲»

الف) پرنده می‌تواند پرواز نکند (مانند مرغ)، پس این تعریف همه مصادیق پرنده را شامل نمی‌شود و جامع نیست. همچنین بعضی چیزهای دیگر هستند که پرواز می‌کنند ولی پرنده نیستند، مانند هواپیما. بنابراین این تعریف مصادیق مفاهیم دیگر را هم شامل می‌شود و مانع هم نیست.

(نیما پواهری)

گزینه «۳»

نور در فلسفه سهپروردی کاملاً مترادف با وجود نیست. از نظر سهپروردی عالم آفرینش مشکل از مراتب نور و ظلمت است. موجودات جهان به نور و ظلمت تقسیم می‌شوند. بنابراین اگر نور همان وجود باشد، ذات هر واقعیتی باید نور می‌بود. در حالی که برخی موجودات (اجسام و اشیاء مادی) از نظر سهپروردی ظلمت هستند و بهره‌های از نور ندارند. بهتر است نور را در فلسفه سهپروردی معادل حیات دانست.

در هر صورت بین نور و وجود نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است: هر نوری وجود است، ولی هر موجودی نور نیست (بعضی از وجودها ظلمت هستند)

(فلسفه ۱۲)، (وره میانی، صفحه ۸۱)

(نیما پواهری)

گزینه «۴»

منظور و بیان دقیق‌تر از این جمله این است که ظهور و پیدایش هر چیزی در جهان وابسته به حقیقت نور است و مراتب مختلف نور تعیین کننده مراتب گوناگون موجودات هستند. مثلًاً یا نورانیت یک موجود در ذات خود آن است و آن موجود بالذات نورانی است و زنده است. یا مانند موجودات ظلمانی و مادی خود از نور بی‌بهره است و نور عارض (ناشی از یک منبع نور بیرونی) باعث ظهور و پیدایش آن می‌شود. اما این گونه نیست که از نظر سهپروردی ذات همه چیز نور باشد و هر چه که چنین نباشد امری معده باشد. نور در فلسفه سهپروردی کاملاً مترادف با وجود نیست. از نظر سهپروردی عالم آفرینش مشکل از مراتب نور و ظلمت است. موجودات جهان به نور و ظلمت تقسیم می‌شوند. بنابراین اگر نور همان وجود باشد، ذات هر واقعیتی باید نور می‌بود. در حالی که برخی موجودات (اجسام و اشیاء مادی) از نظر سهپروردی ظلمت هستند و بهره‌های از نور ندارند. بهتر است نور را در فلسفه سهپروردی معادل حیات دانست.

(فلسفه ۱۲)، (وره میانی، صفحه ۸۱)

(نیما پواهری)

گزینه «۲»

اگر بخواهیم با توجه به معرفت‌شناسی سهپروردی و نظر او درباره شهود سخن بگوییم، معرفت و ادراک عبارت است از نورافشانی به معقول نزد عاقل و آشکارشدن آن. بنابراین حقایقی مانند آگاهی و حیات به امور نورانی تعلق دارد، نه ماده و جسم (امور ظلمانی و تاریک).

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این گونه نیست که ظلمت لزوماً عدم باشد. برخی موجودات (موجودات مادی و اجسام) ظلمت هستند و در ذاتشان از نور بهره‌های ندارند. گزینه «۳»: در فلسفه سهپروردی هم حقیقت نور، و هم حقیقت ظلمات، هر دو دارای مراتب و درجات گوناگونی هستند.

(حسن صدری)

۲۲۷- گزینه «۴»

عکس مستوی: سالبۀ جزئیه عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.
نقیض متداخل: ابتدا متداخل آن را می‌نویسیم و سپس نقیض قضیه به دست آمده را به دست می‌آوریم.
متداخل: هیچ کتابی مفید نیست. / نقیض متداخل: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.

متداخل نقیض: ابتدا نقیض آن را می‌نویسیم و سپس متداخل قضیه به دست آمده را به دست می‌آوریم.
نقیض: هر کتابی مفید است / متداخل نقیض: بعضی کتاب‌ها مفید هستند.
(منطق، اهمام قضاایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵ تا ۶۸)

۲۲۵- گزینه «۲»

برای بررسی اجزای تعریف مفهومی باید تعریف را به دو نوع تقسیم کرد و لازم است که به این دو مثال خوب دقت کنید. یکی تعریفی است مثل «انسان: حیوان ناطق» و دومی تعریفی است مانند «جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» که در چاپ جدید کتاب درسی به عنوان تعریف صحیح مطرح شده است و بسیار مهم است که به آن توجه کرد. چون با تعریف اول فرق دارد و مفهوم خاص در تعریف ویژگی اختصاصی جیوه در همه اشیاء نیست، بلکه صرفاً آن را از بقیه انواع مفهوم عام (فلز) متمایز ساخته است.

- نسبت بین مفهوم مجهول و مفهوم عام تعریف مفهومی در هر دو این حالت عموم و خصوص مطلق است.

- نسبت بین مفهوم عام و مفهوم خاص تعریف مفهومی در مثال «انسان: حیوان ناطق» عموم و خصوص مطلق است اما در مثال «جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» عموم و خصوص من وجه است. پس این رابطه یا عموم و خصوص مطلق است یا من وجه.

- نسبت بین مجهول و مفهوم خاص تعریف مفهومی در مثال «انسان: حیوان ناطق» تساوی است اما در مثال «جیوه: فلزی که در دمای طبیعی مایع است» عموم و خصوص مطلق است. پس این رابطه یا تساوی است یا عموم و خصوص مطلق.

توجه! هیچ‌گاه نباید بین هیچ‌یک از اجزای تعریف مفهومی با مفهوم تعریف شده نسبت عموم و خصوص من وجه برقرار باشد! به بیان دیگر نباید این دو در نسبت با هم از جهتی اعم و از جهتی اخص باشند!

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۱)

۲۲۶- گزینه «۴»

از استنتاج بهترین تبیین در علم، برای بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود، نه رد یا اثبات نظریه‌های علمی. نظریه‌های علمی، قضایای کلی و عمومی به دست آمده از استقرای تعمیمی هستند، که می‌توان با قیاس آن‌ها را اثبات و یا با مثال نقض آن‌ها را ابطال کرد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۱ و ۴۹)

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷ و ۹۰)

۲۲۹- گزینه «۲»

استدلال مذکور به صورت زیر بوده است:
اگر قضیه‌ای موجّبة کلی باشد از انواع قضایای محصوره است.
قضیه شخصیه از انواع قضایای محصوره نیست (رفع تالی).
پس: قضیه شخصیه موجّبة کلی نیست.
(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(حسن صدری)

۲۳۰- گزینه «۱»

عبارت « تمام دنیا » نشان می‌دهد در این جمله بزرگ‌نمایی به کار رفته است و نوعی اغراق در آن مشهود است.
(منطق، سنتیگری در تفکر، صفحه ۱۱۱)

ب) هر لوزی محصور به چهار ضلع است، پس این تعریف جامع است. اما شکل‌های دیگری نیز هست که محصور به چهار ضلع هستند، اما لوزی نیستند، مانند مستطیل. بنابراین این تعریف مانع نیست.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)